

Analýza pořizování a odpisování dlouhodobého majetku ve vybrané firmě

Nela Kotrbová

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Nela Kotrbová**
Osobní číslo: **M14808**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza pořizování a odpisování dlouhodobého majetku ve vybrané firmě**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Na základě literárních pramenů zpracujte teoretické poznatky o problematice dlouhodobého majetku.

II. Praktická část

- Představte vybranou firmu, analyzujte stav dlouhodobého majetku, možnosti pořízení a financování dlouhodobého majetku.
- Srovnajte velikost účetních a daňových odpisů a jejich vliv ve vybrané firmě.
- Na základě analýzy navrhněte nejvhodnější řešení financování při pořízení dlouhodobého majetku a odpisový plán dlouhodobého majetku pro vybranou firmu.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

EDMONDS, Thomas P., Frances M. MCNAIR a Philip R. OLDS. Fundamental financial accounting concepts. 7th ed. New York: McGraw-Hill Irwin, c2011, 773 s. ISBN 978-0-073527-12-3.

LANDA, Martin. Účetnictví podniku: informační zdroj podnikatelských rozhodnutí. 2. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2006, 495 s. ISBN 80-86861-11-2.

MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2015: úplná znění platná k 1. 1. 2015. 24. vyd. Praha: Grada, 2015, 272 s. ISBN 978-80-247-5507-6.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2016, 284 s, ISBN 978-80-271-0048-4.

VALOUCH, Petr. Účetní a daňové odpisy 2012. 7. vyd., Praha, Grada, 2012, 144 s. ISBN 978-80-247-4114-7.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Eva Kolářová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **15. prosince 2016**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2017**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

12.5.2014

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Předmětem bakalářské práce je srovnání možností pořízení a financování dlouhodobého majetku pomocí úvěru nebo leasingu, srovnání účetních a daňových odpisů a zjištění vlivu na společnost. V rámci řešení financování majetku bylo využito metody diskontovaných výdajů. V práci bylo navrženo nejvýhodnější řešení pořízení a financování dlouhodobého majetku a byl stanoven nejvýhodnější odpisový plán. Výsledky této práce umožňují vybrat společnosti nejvýhodnější variantu financování nově pořizovaného majetku a stanovení nejvýhodnějšího odpisového plánu a jeho vliv na společnost.

Klíčová slova: dlouhodobý majetek, odpisy, leasing, úvěr, odložená daň

ABSTRACT

The subject of the bachelor thesis is the comparison of the options of acquisition and financing of fixed assets by a loan or leasing, comparison of accounting a tax depreciation and determination of influence in the company. There was the method of discounted expenditures used in the financing of property. In the thesis was proposed the most advantageous solution for acquisition and financing of fixed assets a there was the most favorable depreciation plan set. The results of this thesis enable the company to select the most advantageous option of financing of the newly acquired asset and to determine the most favorable depreciation plan and its influence on the company.

Keywords: fixed assets, depreciation, leasing, credit, deferred tax

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí bakalářské práce Mgr. Evě Kolářová, Ph.D., za odborné rady a připomínky, které mi poskytla při vypracování bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 CHARAKTERISTIKA DLOUHODOBÉHO MAJETKU	13
1.1 DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETEK (DNM)	14
1.2 DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK (DHM)	16
1.3 DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK (DFM).....	17
2 ZPŮSOBY POŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	19
2.1 POŘÍZENÍ NÁKUPEM.....	19
2.1.1 Z vlastních zdrojů.....	19
2.1.2 Úvěr.....	20
2.1.3 Leasing	21
3 OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	23
3.1 OCEŇOVÁNÍ PŘI POŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	23
3.1.1 Pořizovací cena	23
3.1.2 Reprodukční pořizovací cena.....	24
3.1.3 Ocenění vlastními náklady	24
3.2 OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU V ROZVAHOVÝ DEN	24
4 ODPISOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	26
4.1 ÚČETNÍ ODPISY	27
4.2 DAŇOVÉ ODPISY	28
4.2.1 Rovnoměrné odpisy	28
4.2.2 Zrychlené odpisy	29
4.3 ODPISY TECHNICKÉHO ZHODNOCENÍ.....	30
5 TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	31
6 ODLOŽENÁ DAŇ	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
7 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI	34
7.1 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	34
7.2 STAV DLOUHODOBÉHO MAJETKU	34
8 NOVĚ POŘIZOVANÝ MAJETEK	37
8.1 VÝPOČET LEASINGU	40
8.2 VÝPOČET ÚVĚRU	41
8.3 SROVNÁNÍ ÚVĚRU A LEASINGU.....	43
9 ODPISOVÝ PLÁN	44
9.1 DAŇOVÉ ODPISY ROVNOMĚRNÉ.....	44
9.2 DAŇOVÉ ODPISY ZRYCHLENÉ	45
9.3 ÚČETNÍ ODPISY	47
9.3.1 Rovnoměrné	47
9.3.2 Zrychlené.....	48
9.3.3 Zpomalené.....	48

10	ODLOŽENÁ DAŇ	50
11	SROVNÁNÍ A DOPORUČENÍ	51
	ZÁVĚR	52
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	54
	SEZNAM SYMBOLŮ A ZKRATEK	56
	SEZNAM TABULEK A GRAFŮ.....	57

ÚVOD

Každá společnost potřebuje ke své činnosti dlouhodobý majetek. Ať už se jedná o velké nebo malé množství tohoto majetku, vždy by měla pečlivě zhodnotit, jaké finanční zdroje použije, jakým způsobem bude odpisovat a jaký vliv bude mít na celou společnost nové pořízení dlouhodobého majetku. Proto vznikla tato práce, aby odpověděla na základní otázky dané problematiky.

Práce si klade za cíl zjistit, jaká forma pořízení a financování je pro společnost nejvýhodnější, na kterou vynaloží nejmenší objem peněžních prostředků. Nedílnou součástí práce jsou další dvě důležité problematiky týkající se dlouhodobého majetku. Jedná se o stanovení účetních a daňových odpisů a odložené daně.

V první části práce jsou použity literární prameny pro přiblížení problematiky dlouhodobého majetku. Praktická část už se zaměřuje na zjištění, která možnost pořízení a financování je pro společnost nejvýhodnější – úvěr nebo leasing. Pro toto srovnání je použita metoda diskontovaných výdajů. Ve výpočtech je zohledněna daňová úspora, kterou představují splátky a rovnoměrně rozložená akontace u leasingu, u úvěru tuto úsporu představují odpisy a úroky.

Další část práce se zaměřuje na výpočet účetních a daňových odpisů pro pořizovaný majetek, protože žádný majetek nemá stále stejnou hodnotu a opotřebovává se. Za účelem zobrazení reálného obrazu majetku ve společnosti slouží odpisy, která jsou stanoveny i mé práci. Účetní odpisy jsou stanoveny zrychlené, rovnoměrné a zpomalené. Daňové odpisy jsou vypočteny rovnoměrné a zrychlené. Jelikož se jedná o nově pořizovaný majetek, podle zákona o daních z příjmů lze odpis v prvním roce navýšit a deset procent. Rozdíl účetních a daňových odpisů se použije k výpočtu daňové povinnosti, která záleží na výsledku hospodaření. Čím menší výsledek hospodaření, tím menší daňová povinnost vyplývá pro společnost.

Poslední část práce se věnuje odložené dani, která se sice stanovuje z více položek, ale pro účely této práce je řešena pouze z rozdílu zůstatkových cen nově pořizovaného majetku, konkrétně výrobního stroje. Na konci práce je shrnutí a doporučení pro společnost, které je stanoveno na základě uvedených výpočtů.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem bakalářské práce je zjistit, jaká forma pořízení a financování dlouhodobého majetku bude pro společnost nejvýhodnější, zda se bude jednat o financování pomocí úvěru nebo leasingu, jaký odpisový plán bude pro společnost nejvýhodnější a jaký vliv budou mít odpisy na společnost, konkrétně na hospodářský výsledek a odloženou daň.

V teoretické části se budu zabývat průzkumem literárních pramenů a následně zpracuju získané poznatky o problematice dlouhodobého majetku, konkrétně charakteristiku, členění, možnosti pořízení a financování majetku, odpisy a v závěru teoretické části vliv odpisů na společnost a odloženou daň.

V praktické části představím vybranou společnost, zhodnotím stav dlouhodobého majetku, srovnám pořízení a financování majetku formou úvěru nebo leasingu. Dále se budu zabývat výpočtem odpisů a stanovení jejich nejlepší kombinace ke snížení hospodářského výsledku a tím i daně z příjmů. Na konci praktické části zhodnotím, kdy účetní jednotka dosáhne nejnižší a nejvyšší daňové povinnosti a nejnižší a nejvyšší odložené daně.

Použité metody

Průzkum - je systematická činnost, při které jsou zjišťovány vlastnosti nebo jiné parametry objektů. Tato metoda bude použita při hledání literárních pramenů a při zpracování literární rešerše.

Evaluace – představuje posouzení, zhodnocení daného předmětu zkoumání. Tato metoda je založena na důkladném sběru informací a na jejich zpracování s cílem získat důvěryhodné podklady pro případná rozhodnutí. Metoda bude využita pro učinění rozhodnutí a doporučení na základě výpočtů.

Analýza – jedná se o metodu zkoumání složitějších skutečností rozkladem na elementární části. Tato metoda bude využita při zjišťování majetkové struktury a výročních zpráv společnosti.

Sběr dat – tato metoda byla použita při zjišťování úrokové míry a při analýze stavu dlouhodobého majetku.

Nestandardizovaný rozhovor – tato metoda byla použita při zjišťování údajů a informací o chodu společnosti, účtování a zařazení majetku do evidence.

Komparace – jedná se o srovnávání objektů za účelem zjištění jejich shodných nebo rozdílných znaků. Tato metoda byla využita při zjišťování výhodnější varianty pořizování a financování dlouhodobého majetku pomocí úvěru nebo leasingu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Každá účetní jednotka má dlouhodobý majetek, který je součástí majetkové struktury (aktiv) podniku, která mj. zahrnuje i oběžná aktiva a časové rozlišení aktiv. Aktiva lze charakterizovat jako prostředky, které byly vloženy do společnosti a jsou výsledkem událostí z minulosti. V budoucnu lze u nich očekávat, že přinesou podniku ekonomický prospěch. (Landa, 2006, s. 96)

Aktiva jsou v rozvaze zachyceny podle stupně likvidity, a to od nejméně likvidního po nejlikvidnější. První, nejméně likvidní, položkou jsou pohledávky za upsaný základní kapitál, dále dlouhodobý majetek a oběžná aktiva. Znamená to, za jak dlouho je účetní jednotka schopna přeměnit své prostředky (majetek) na peníze. (Edmonds, McNair, Olds, 2011, s. 20)

Položky aktiv v rozvaze členíme do sloupců brutto, korekce netto. Specifikem u dlouhodobého majetku je odpisování, které najdeme ve sloupci korekce. V tomto sloupci najdeme také opravné položky k dlouhodobému majetku. Více v kapitole Odpisování dlouhodobého majetku.

Aby mohl být nějaký majetek zařazen jako dlouhodobý, podle vyhlášky 500/2002 Sb. pro podnikatele, musí mít tyto obecné charakteristické rysy:

1. doba použitelnosti je delší než 1 rok,
2. pořizovací cena splňuje podmínky dané zákonem o dani z příjmů, princip významnosti a princip věrného a poctivého zobrazení majetku,
3. není určen k dalšímu prodeji, ale k využívání k podnikatelské činnosti,
4. jeho spotřeba probíhá postupně pomocí odpisů,
5. musí být zaevidován v papírové nebo elektronické formě.

Existuje několik druhů majetku, které se neodepisují, a přesto jsou zařazeny do skupiny dlouhodobého majetku. Jedná se například o pozemky, cenné papíry nebo umělecká díla, která svou hodnotu neztrácí (neopotřebovávají se), ale naopak se postupem času zhodnocují. Z hlediska typu dlouhodobého majetku ho lze rozdělit na nehmotný, hmotný a finanční. (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 41; Landa, 2014, s. 75, Účetnictví podnikatelů, 2016, s. 32)

Velikost dlouhodobého majetku závisí na povaze účetní jednotky. Lze předpokládat, že se bude jednat např. o výrobní podnik, pokud bude mít účetní jednotka velký podíl dlouhodo-

bého majetku, protože bude vlastnit například stroje, různá zařízení apod. Na druhou stranu podnik, který bude poskytovat služby, nebude potřebovat tolik dlouhodobého majetku.

1.1 Dlouhodobý nehmotný majetek (DNM)

Skupina dlouhodobého nehmotného majetku, z hlediska členění účetního rozvrhu, je označována jako účtová skupina 01. Aby mohl být majetek zařazen a považován za dlouhodobý nehmotný majetek, musí mít následující znaky:

- a) jeho podstata je nehmotná,
- b) podle § 32a odst. 1 zákona o dani z příjmů, musí být pořizovací cena vyšší než 60 000 Kč, (nebo cena, kterou stanoví účetní jednotka sama),
- c) doba použitelnosti je větší než jeden rok.

Dlouhodobým nehmotným majetkem se rozumí zejména:

- 1) **Zřizovací výdaje** – tento pojem označuje souhrn výdajů, které byly vynaloženy ještě před samotným vznikem podniku. Zahrnujeme zde notářské a soudní poplatky, poradenské služby nebo odměny za zprostředkování. Nelze zařadit výdaje, které souvisí s pořízením dlouhodobého majetku, zásob apod.
- 2) **Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje** – podle § 6 odst. 3 pís. a) vyhlášky 500/2002 Sb. jsou to výsledky, které jsou výsledkem vlastní činnosti účetní jednotky, aby s nimi mohla obchodovat, nebo ty výsledky, které byly nabyty od jiných osob. (Vyhláška 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů)
- 3) **Software** – programové vybavení společnosti
- 4) **Ocenitelná práva** – pod tímto pojmem zachycujeme např. know-how (technické a výrobní poznatky), licence a různá práva podle zvláštních právních předpisů (např. zákon o ochranných známkách, zákon o ochraně průmyslových vzorů apod.)
- 5) **Goodwill** - tímto pojmem rozumíme rozdíl mezi oceněním obchodní společnosti, která byla pořízena nákupem nebo vkladem a součtem všech přeceněných složek jednotlivě, které jsou sníženy o převzaté dluhy. Mohou nastat dvě situace:
 - a. kladný rozdíl,
 - b. záporný rozdíl.
- 6) **Jiný dlouhodobý nehmotný majetek** – slouží pro zachycení preferenčních limitů a povolenek na emise

- 7) **Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek** – na tento účet se účtují všechny operace, které souvisí s pořizováním nehmotného majetku, mohou jimi být například doprava, clo, seřízení, nebo postavení nové výrobní linky. Tento účet musí mít na konci účetního období nulový zůstatek, tzn., že musí být převeden do užívání.
- 8) **Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek** – pro účely zachycení dlouhodobých i krátkodobých záloh, které jsou určeny na pořízení tohoto majetku.

Pokud účetní jednotka pořídí dlouhodobý nehmotný majetek za nižší cenu než je určena zákonem nebo účetní jednotkou (60 000 Kč), lze i tento majetek považovat za dlouhodobý. Pokud se podnik rozhodne, že majetek s nižší vstupní cenou nebude evidovat jako dlouhodobý, zachytí jej na nákladovém účtu a stává se z něj drobný nehmotný majetek. (Prudký, Lošťák, 2014, s. 37; Kovanicová, 2012, s. 222)

Tohle členění platilo pouze do konce roku 2015. Od 1. ledna 2016 nastala změna účetních předpisů a v rámci dlouhodobého nehmotného majetku se to týká uspořádání v rozvaze. Položka zřizovací výdaje byly od roku 2016 vypuštěny. Tuto změnu lze vidět v následující tabulce č. 1.

Tabulka 1 – Srovnání DNM v rozvaze v letech 2015 a 2016

2015	Text	2016	Text
B.I.1	Zřizovací výdaje	B.I.1	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
B.I.2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	B.I.2.	Ocenitelná práva
		B.I.2.1.	Software
		B.I.2.2.	Ostatní ocenitelná práva
B.I.3.	Software	B.I.3.	Goodwill
B.I.4.	Ocenitelná práva	B.I.4.	Ostatní DNM
B.I.5.	Goodwill	B.I.5.	Poskytnuté zálohy na DNM a nedokončený DNM
		B.I.5.1.	Poskytnuté zálohy na DNM
		B.I.5.2.	Nedokončený DNM
B.I.6.	Jiný DNM		
B.I.7.	Nedokončený DNM		
B.I.8.	Poskytnuté zálohy na DNM		

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvah v letech 2015 a 2016

1.2 Dlouhodobý hmotný majetek (DHM)

Stejně jako každý jiný majetek ve společnosti musí splňovat podmínky, které zajišťují správné zařazení a následnou správu, tak i dlouhodobý hmotný majetek musí mít tyto charakteristické znaky:

- a) jeho princip musí být hmotný,
- b) doba používání musí být delší než jeden rok,
- c) musí dosahovat určité výše ocenění, podle § 26 odst. 2 zákona o daních z příjmů tato částka činí 40 000 Kč. (Landa, 2014, s. 76; Marková, 2015, s. 41)

Nutno podotknout, že v oblasti dlouhodobého hmotného majetku se nachází položky, které zde zařazujeme bez ohledu na jejich ocenění. Příkladem jsou stavby, pozemky a předměty z drahých kovů.

Podle struktury rozvahy zahrnujeme tyto následující položky dlouhodobého hmotného majetku:

- 1) **Pozemky** – u této položky nutno rozlišit, zda nejsou určeny k prodeji (podle předmětu podnikání), pokud ano, musí být zařazeny do oběžného majetku, konkrétně zboží.
- 2) **Stavby** – tato skupina majetku zahrnuje stavby, budovy, stavební díla, byty, nebytové prostory a další typy staveb vymezené ve vyhlášce 500/2002 Sb. § 7 odst. 2.
- 3) **Samostatné movité věci a soubory movitých věcí (SaMV)** – předměty vyrobené z drahých kovů, nehledě na výši ocenění a dobu použitelnosti, a samostatné movité věci a jejich soubory, které mají samostatné technicko-ekonomické určení. Také musí splňovat podmínku doby použitelnosti – a to více než 1 rok. (Landa, 2014, s. 77)
- 4) **Pěstitelské celky trvalých porostů**
- 5) **Dospělá zvířata a jejich skupiny**

Položky 4) a 5) podrobně stanovuje vyhláška 500/2002 Sb. O těchto položkách účtují většinou zemědělské společnosti.

- 6) **Jiný dlouhodobý majetek** – podle vyhlášky 500/2002 Sb. obsahuje tato položka ložiska nevyhraněného nerostu, umělecká díla a věcná břemena k pozemkům a stavbám, blíže určené podle zvláštních právních předpisů

- 7) **Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek** – tato položka podává obraz o operacích, které spadají do pořizovací ceny tohoto majetku – například doprava, clo a služby spojené se seřizením.
- 8) **Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek** – jedná se o krátkodobé a dlouhodobé zálohy, které slouží k pořízení dlouhodobého hmotného majetku.
- 9) **Oceňovací rozdíly k nabytému majetku** (Vyhláška 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů)

Změny, které se staly účinnými od roku 2016, se týkají i dlouhodobého hmotného majetku. Jedná se pouze o přejmenování některých položek a přeskupení v rozvaze. Tyto změny zachycuje následující tabulka.

Tabulka 2 – Srovnání DHM v rozvaze v letech 2015 a 2016

2015	Text	2016	Text
B.II.1.	Pozemky	B.II.1.	Pozemky a stavby
B.II.2.	Stavby	B.II.1.1	Pozemky
B.II.3.	SaMV a jejich soubory	B.II.1.2	Stavby
B.II.4.	Pěstitelské celky trvalých porostů	B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory
B.II.5.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	B.II.3	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku
B.II.6.	Jiný DHM	B.II.4.	Ostatní DHM
B.II.7.	Nedokončený DHM	B.II.4.1.	Pěstitelské celky trvalých porostů
B.II.8.	Poskytnuté zálohy na DHM	B.II.4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny
B.II.9.	Oceňovací rozdíly k nabytému majetku	B.II.4.3.	Jiný dlouhodobý majetek
		B.II.5.	Posk. zálohy na DHM a nedok. DHM
		B.II.5.1.	Poskytnuté zálohy na DHM
		B.II.5.2.	Nedokončený DHM

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvah v letech 2015 a 2016

1.3 Dlouhodobý finanční majetek (DFM)

Poslední částí skupiny dlouhodobého majetku je podskupina dlouhodobého finančního majetku. Označení jako dlouhodobý finanční majetek může nést pouze ten majetek, který splňuje podmínky jako je:

- a) finanční povaha majetku,
- b) doba použitelnosti déle než jeden rok.

Do dlouhodobého finančního majetku řadíme:

- 1) **Podíly v ovládaných a řízených osobách** – důležitými pojmy v této oblasti je ovládaná a ovládající osoba. Ovládaná osoba je charakteristická disponováním minimálně 40 % hlasovacích práv na určité osobě, pouze za podmínky, že jiná osoba nemá stejný podíl hlasovacích práv. Naopak za ovládající osobu se považuje, osoba, která jedná ve shodě a disponuje alespoň 40 % hlasovacích práv na určité osobě.
- 2) **Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem** – těmito podíly rozumíme podíly, které nemají rozhodující vliv. U této položky považujeme za rozhodující vliv alespoň 20 % hlasovacích práv.
- 3) **Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly** – obsahuje podíly, které se nezařadily do prvních dvou položek, dluhové cenné papíry (dluhopis úvěrové povahy nebo směnka) se záměrem držení do splatnosti nebo cenné papíry, u kterých účetní jednotka nezná záměr pořízení.
- 4) **Půjčky a úvěry – podstatný vliv, ovládající osoba** – jedná se o dlouhodobé půjčky a úvěry. To, komu je půjčka poskytnuta, záleží na míře vlivu.
- 5) **Jiný dlouhodobý finanční majetek** – do této položky lze zařadit ostatní poskytnuté půjčky a úvěry, které nejsou zaznamenána v předchozím bodě.
- 6) **Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek** – na tomto účtu účtujeme o pořizovaném majetku do doby, kdy bude uveden do užívání.
- 7) **Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek** – obdobně jako u dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, slouží tento účet pro krátkodobé a dlouhodobé zálohy na pořízení konkrétního majetku. (Landa, 2014, s. 78)

Účetní jednotka pořizuje tento majetek za účelem investování volných peněžních zdrojů nebo volných nepeněžních aktiv, která mu přinese výnos v podobě dividend, úroků nebo také růstu tržních cen aktiv v držení. Jak uvádí Landa (2006, s. 140) „tato aktiva nejsou určena k užívání při běžné provozní činnosti podniku – to je také důvodem, proč se dlouhodobý finanční majetek neodepisuje (tak jako např. software, budovy, stroje a zařízení atd.)“

Při porovnání výkazů z let 2015 a 2016 oblasti DFM se změny vyskytly pouze v přejmenování a seřazení položek v rozvaze. Novým pojmem se stává například „Ostatní dlouhotrvající majetek“ nebo „Zápůjčky a úvěry“, které jsou rozdělené do tří částí, a to: ovládaná nebo ovládající osoba, podstatný vliv a ostatní.

2 ZPŮSOBY POŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Pokud se účetní jednotka rozhodne pořizovat dlouhodobý majetek, má několik možností, jakou formou ho pořídí. Účetní jednotku samozřejmě zajímá, která z těchto možností je nejvýhodnější – ať už z hlediska pořizovací ceny, nebo z hlediska velikosti a splácení závazků. V zásadě existují tyto formy pořízení dlouhodobého majetku:

- a) nákupem,
- b) vlastní činností,
- c) nabytím práv,
- d) darováním (bezúplatným převodem),
- e) vkladem,
- f) převodem,
- g) plnou nebo částečnou dotací z veřejných rozpočtů. (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 44)

2.1 Pořízení nákupem

Mezi výše vyčtenými způsoby pořízení patří pořizování dlouhodobého majetku nákupem k těm nejběžnějším. Při pořizování majetku vzniká společnosti závazek k dodavateli, se kterým se společnost musí vypořádat. Lze zaplatit v hotovosti nebo bankovním převodem. K tomu, aby účetní jednotka mohla vůbec uskutečnit nějaký nákup, potřebuje mít k dispozici sumu peněžních prostředků, kterými daný nákup bude financovat. Společnost může financovat dlouhodobý majetek pomocí vlastních prostředků, pomocí úvěru nebo leasingu.

2.1.1 Z vlastních zdrojů

Tímto způsobem lze pořídit majetek pouze za předpokladu, že má společnost dostatek vlastních finančních zdrojů. Vlastním zdrojem rozumíme zisk, rezervní fond nebo nerozdělený zisk. Finanční prostředky může účetní jednotka získat také prodejem majetku. (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 32)

Výhodou této metody financování majetku je, že se společnost nezadlužuje, stává se okamžitým vlastníkem pořizovaného majetku. Nevýhodou je vysoká jednorázová potřeba peněžních prostředků a také skutečnost, že výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku jsou považovány za daňově neuznatelné podle zákona o daních z příjmů. (Valouch, 2012a, s. 17)

2.1.2 Úvěr

Jak uvádí Meluzín a Zeman (2014, s. 64) „úvěr lze obecně z ekonomického hlediska charakterizovat jako způsob vyrovnání disproporce mezi přebytkem finančních prostředků u jedněch ekonomických subjektů a jejich dočasným nedostatkem u druhých.“

Úvěr společnost zachycuje v rozvaze na straně pasiv, konkrétněji v cizích zdrojích. Znamená to pro ni zadlužení, které je do jisté míry žádoucí. Při poskytnutí úvěru se účetní jednotka zavazuje k určitým splátkám a jako cenu za půjčení peněžních prostředků po ní banka požaduje úrok. Protože pořizování dlouhodobého majetku není otázkou potřeby malého množství peněz a také aby účetní jednotka respektovala tzv. zlaté pravidlo financování, kdy by dlouhodobý majetek měl být krytý dlouhodobými zdroji, jedná se většinou o střednědobý nebo dlouhodobý úvěr. (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 88)

Tím, že banka poskytne úvěr, se vystavuje riziku, že klient nemusí splatit své závazky. Proto, aby předešla těmto problémům nebo alespoň zmírnila riziko nesplácení, zjišťuje bonitu zákazníka. Ta zahrnuje analýzu obecných údajů o společnosti, její pravidelné příjmy a výdaje. Pro zjištění bonity slouží bance také úvěrové registry, kde zjistí, zda společnost splácí nebo splácela své závazky včas. Negativní vliv na bonitu mají především nesplacené závazky a také prodlení ve splácení. Důležitým ukazatelem, který bance může dopomoci v rozhodnutí, zda úvěr poskytnout je míra zadluženosti. Ta je určena jako podíl cizího a vlastního kapitálu. (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 86; Finance.cz © 2017)

I když je majetek pořízen pomocí úvěru (cizích peněžních prostředků), vlastníkem naku-povaného majetku je kupující a to od okamžiku nákupu. Úroky, které kupující platí bance, jsou podle zákona o daních z příjmů daňově uznatelným nákladem (výdajem).

Nevýhodou úvěru pro společnost jsou budoucí náklady (výdaje) ve formě úroků z úvěru, poplatky za vedení úvěrového účtu a také samotné splátky. Z hlediska rizikovosti pro investory nebo obchodní partnery může úvěr znamenat větší dluhy společnosti a tím být pro okolí rizikovějšími partnery. (Valouch, 2013, s. 18)

Podle České národní banky působilo v prosinci 2016 na území České republiky 44 bank včetně poboček zahraničních bank. Toto číslo dokládá, že podnikatelé v České republice mají velký výběr banky i jejich produktů. Každá banka nabízí klientovi různou úrokovou míru, benefity, slevy apod., záleží pouze na podnikatelích, jaké mají preference. (ČNB, © 2003-2017)

Nejnámější banky v České republice jsou: MONETA Money Bank, Česká spořitelna, Komerční banka, Československá obchodní banka, Sberbank CZ, Raiffeisenbank. Air Bank a další.

2.1.3 Leasing

Leasing je podle Meluzín a Zemana (2014, s. 168) „pronájem investičního zařízení nebo předmětů dlouhodobé spotřeby uživateli za sjednané nájemné ve formě pravidelných splátek na určitou nebo neurčitou dobu s právem odkupu pronajatého předmětu na konci nájemního vztahu.“

Leasing je uzavírán na základě leasingové smlouvy mezi nájemcem a pronajímatelem majetku. Pro společnost tato forma financování představuje cizí kapitál, ale na rozdíl od úvěru, vlastníkem zůstává stále pronajímatel. Z hlediska vztahu mezi pronajímatelem a nájemcem, členíme leasing na operační a finanční.

O operativní leasing se bude jednat tehdy, pokud bude doba pronájmu kratší než doba životnosti majetku, který je předmětem pronájmu. Většinou se jedná o smlouvu na určitou dobu nebo ho lze vypovědět (pouze za dodržení stanovené lhůty). Majitelem majetku je pronajímatel, který zajišťuje servis a údržbu a pokud pronájem skončí, pronajímatel vezme nájemci tento majetek z užívání. Pokud se majetek morálně nebo fyzicky opotřebuje v době pronájmu, musí ho pronajímatel vyměnit.

Finančním leasingem rozumíme takový pronájem věci, kdy po řádném ukončení tohoto nájmu se může stát společností majitelem pronajímané věci a to na základě předkupního práva, které je stanoveno v leasingové smlouvě. Jako rozdíl od operačního leasingu se považuje to, že náklady vynaložené při užívání věci (údržba a servis) spadají na nájemce. Pokud leasing zprostředkovává leasingová společnost, hovoříme o trojstranném obchodu. Na začátku je výrobce, následuje leasingová společnost, která zakoupí věc od výrobce a jako konečný článek vystupuje společnost, která si tento majetek pronajímá. Leasingová smlouva musí obsahovat dobu nájmu věci a leasingové platby, které zahrnují pořizovací náklady majetku, režie, zisk leasingové společnosti a náklady na získání finančních prostředků.

Dalším typem leasingu je zpětný leasing, kdy leasingová společnost kupuje předmět leasingu od původního majitele na základě kupní smlouvy a následně ho pronajímá leasingovou smlouvou. (Meluzín, str. 168)

Velkou výhodou, kterou sebou nese financování leasingem, je to, že závazek, který společností vzniká, se neprojeví v rozvaze a tím nezvyšuje cizí zdroje. Účtuje se o něm v podrozvaze, takže informace o majetku pořízeném leasingem najdeme až v příloze účetní závěrky. Další výhodou je daňová uznatelnost splátek nájemného a v neposlední řadě také snadné vyřízení leasingu. Nevýhodou jsou daňově neuznatelné daňové odpisy, protože společnost není vlastníkem majetku a u finančního leasingu také náročná vypověditelnost. (Valouch, 2013a, s. 18)

Velkým specifikem u leasingu je pojem „akontace“. Tento pojem může označovat první zvýšenou splátku nájemného, taktéž označována jako mimořádná nebo nultá, dále jako záloha na splátku nájemného nebo záloha na kupní cenu. Pokud se jedná o navýšenou leasingovou splátku, účtuje ji účetní jednotka přes účet *Náklady příštích období* a jako daňově uznatelné se považuje poměrná část, která přísluší danému účetnímu období. (Valouch, 2013a, s. 40)

V České republice působí spousta leasingových společností, které jsou registrované v České leasingové a finanční asociaci. Zde je výčet alespoň několika z nich: BOHEMIA, s. r. o., CETELEM ČR, a. s., COFIDIS, s. r. o., ČSOB Leasing, a. s., UNILEASING, a. s., MONETA Leasing, HOME CREDIT a další. (Financování-aut.cz, © 2009-2013)

3 OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Ať už účetní jednotka pořídí dlouhodobý majetek jakýmkoliv způsobem, pokaždé ji bude zajímat cena, za kterou ji pořídí. Jak uvádí Sedláček (2016, s. 69) „zákon o účetnictví rozlišuje 3 oceňovací báze a určuje způsob jejich použití v účetnictví obchodní korporace:

- pořizovací cenu,
- reprodukční pořizovací cenu,
- vlastní náklady.“

Aby účetní jednotka splňovala zásadu věrného a poctivého obrazu, musí zaznamenat v zásadě dva okamžiky oceňování, a sice při nabytí a v okamžiku sestavování výkazů (rozvahový den).

3.1 Oceňování při pořízení dlouhodobého majetku

3.1.1 Pořizovací cena

Za tuto cenu považujeme cenu, za kterou byl majetek pořízený společně s náklady, které s pořízením souvisí a také pokud je majetek pořizován na základě směnné smlouvy, pokud zde jsou uvedeny ceny – pokud ne, oceníme jej reprodukční pořizovací cenou. Do pořizovací ceny může účetní jednotka zahrnout:

- poplatky za přípravu a zabezpečení konkrétního majetku,
- odměny za poradenství a zprostředkování,
- správní poplatky,
- DPH, pokud se jedná o neplátce DPH,
- poplatky související s přípravnými pracemi před určitým projektem,
- doprava a montáž
- clo, pokud pořizujeme mimo státy Evropské unie, a další.

Naopak do pořizovací ceny nelze zahrnout:

- opravy a udržování (účtujeme do nákladů),
- kurzové rozdíly,
- smluvní pokuty a úroky z prodlení,
- náklady související se zaškolením pracovníků,

- náklady, které jsou spojeny s přípravou a zabezpečením výstavby, které vznikly až po zavedení do užívání majetku a další.

U pořizování cenných papírů lze do pořizovací ceny zahrnout i poplatky makléřům a poradcům, ale na druhou stranu nelze zahrnout například úroky z úvěru na pořízení cenných papírů. (Skálová a kol., 2016, s. 39)

Pokud účetní jednotka pořídí majetek v cizí měně, musí částku přepočítat kurzem vyhlášeným Českou národní bankou. (Landa, 2014, s. 81)

3.1.2 Reprodukční pořizovací cena

Tento druh ceny použijeme při bezúplatném nabytí (například darování) dlouhodobého majetku, nebo pokud nebyl doposud v účetnictví zaevidován (při inventarizaci). Považujeme ji jako cenu, za kterou by byl majetek pořízen v tu samou dobu, kdy se o něm účtuje. (Skálová a kol., 2016, s. 39)

3.1.3 Ocenění vlastními náklady

Vlastními náklady rozumíme ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, který účetní jednotka vytvořila svou vlastní činností. Zahrnujeme do nich všechny přímé náklady. Nepřímé náklady pouze tehdy, pokud souvisí s vytvářeným dlouhodobým majetkem.

Podle Kovanicové (2012, s. 228) se cena pořizovaného dlouhodobého hmotného a nehmotného snižuje o dotaci na pořízení tohoto majetku a zvyšuje o technické zhodnocení, které bylo provedeno a účetní jednotka je k jeho odepisování a účtování oprávněna.

3.2 Oceňování dlouhodobého majetku v rozvahový den

U dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku se oceňuje na základě historických nákladů, které jsou sníženy o součet všech odpisů a opravných položek. Jak uvádí Kovanicová (2012, s. 228), „historické náklady jsou reprezentovány pořizovací cenou (při nabytí „zvenčí“), vlastními náklady (při vytvoření vlastní činností) nebo (v určitých případech) reprodukční pořizovací cenou.“

U dlouhodobého finančního majetku platí, že se v den sestavování účetní závěrky použije reálná hodnota u takového finančního majetku, který je stanoven v § 27 odst. 1 zákona o účetnictví. Jedná se například o cenné papíry, deriváty, u přeměn společností se jedná

o majetek a závazky (ne při změně právní formy). Reálná hodnota může mít podobu tržní hodnoty, ocenění znaleckým odhadem nebo posudkem (pokud není známa tržní hodnota) nebo ocenění podle zvláštních právních předpisů.

Důvodem oceňování reálnou hodnotou, právě u finančního majetku, je poskytnutí věrného a poctivého obrazu účetnictví. Dalším podstatným důvodem jsou také možné velké rozdíly mezi účetní a skutečnou hodnotou. (Landa, 2014, s. 126)

Faktorem, který ovlivňuje hodnotu (cenu) majetku, jsou i opravné položky. Pokud dojde v průběhu účetního období k okolnostem, které ukazují na očekávaný nižší ekonomický prospěch z dlouhodobého majetku než jaké je jeho současné účetní ocenění, musí účetní jednotka zaznamenat toto přechodné snížení, a sice přes účty opravných položek. Opravné položky musí účetní jednotka tvořit, pokud se jedná o snížení ocenění způsobené inventarizací majetku, toto snížení nemá trvalý charakter a pokud již toto snížení není vyjádřeno jinak (u reálné hodnoty). Až toto snížení pomine, účetní jednotka opravnou položku zruší. Jestliže se jedná o trvalé snížení hodnoty, dlouhodobý majetek se odepisuje do nákladů běžného období. (Kovanicová, 2012, s. 232)

4 ODPISOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Jak již bylo zmíněno v první kapitole *Charakteristika dlouhodobého majetku*, jedním z charakteristických rysů dlouhodobého majetku jsou odpisy. Znamená to, že spotřeba tohoto majetku neprobíhá najednou, jako je to u zásob, ale postupně, ve více účetních a daňovacích obdobích prostřednictvím odpisů. Nelze tedy zahrnout celou pořizovací cenu do nákladů účetnictví a také daňových v jednom účetním období. Opisy by měly vyjadřovat snížení hodnoty majetku vlivem fyzického i morálního opotřebení, plynutím času, v neposlední řadě také snížení ekonomické životnosti používáním tohoto majetku. Opisování se provádí pouze u dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku. U dlouhodobého hmotného majetku najdeme výjimku u pozemků, uměleckých děl a sbírek, které jsou vyloučeny z odpisování. Dlouhodobý finanční majetek se také neodepisuje, jedním z důvodů neodpisování těchto druhů majetku je jejich zhodnocování v čase. (Účetnictví podnikatelů, 2016, s. 38)

Podle § 26 odst. 5 zákona o účetnictví, začíná účetní jednotka odepisovat, pokud je majetek ve stavu způsobilém k užívání a zaevidovaný podle právních předpisů. Aby mohl být majetek považován za způsobilý k užívání, musí splnit podmínky, které mu nařizuje zákon. Jedná se například o zabezpečení technických funkcí, které jsou potřeba k užívání, požární, bezpečnostní, hygienické a ekologické podmínky. (Prudký a Lošťák, 2014, s. 83)

Zaevidováním majetku se rozumí zapsání do inventární karty. Ta musí obsahovat:

- a) název a inventární číslo majetku,
- b) datum a způsob pořízení majetku,
- c) datum zařazení do užívání majetku,
- d) vstupní cena,
- e) způsob účetního odepisování,
- f) metodu daňového odepisování,
- g) částku ročních účetních i daňových odpisů (zaokrouhlují se na celé koruny nahoru),
- h) umístění majetku,
- i) datum a způsob vyřazení majetku.

S dlouhodobým majetkem se pojí také další dokumenty, například zápis o zařazení, zápis o vyřazení majetku. (AZDATA.cz, © 2015)

Odpisy dlouhodobého majetku členíme na účetní a daňové a každý z nich hraje v oblasti účetnictví a daní jinou roli. Souhrn odpisů se nazývá oprávkou, které po odečtení od pořizovací (vstupní) ceny tvoří zůstatkovou cenu

4.1 Účetní odpisy

Úkolem účetních odpisů je vyjádření opotřebení majetku co nejpřesněji, aby účetní jednotka mohla reálně vykázat hodnotu majetku a rozložit tak pořizovací cenu do nákladů v průběhu doby životnosti majetku. Jejich výši si stanovuje účetní jednotka sama a na základě toho tvoří odpisový plán, který se musí řídit právní úpravou, konkrétně zákonem o účetnictví. Účetní odpisy může účetní jednotka počítat přesně na dny, ale častější je počítání měsíčně. Účetně se tak majetek začíná odpisovat od začátku následující měsíce po zařazení. Tyto odpisy ovlivňují výsledek hospodaření, protože se účtují do nákladů. (Účetnictví podnikatelů, 2016, s. 38)

Podle zákona o účetnictví existují výjimky, kdy je doba účetního odepisování stanovena. Jedná se o:

- a) zřizovací výdaje – odepisují se nejvýše po dobu 5 let,
- b) goodwill – odepisuje se nejvýše 60 měsíců od nabytí podniku nebo jeho části,
- c) oceňovací rozdíl k nabytému majetku – odepisuje se 180 měsíců od nabytí podniku nebo jeho části.

V oblasti účetních odpisů rozeznáváme tři základní metody odepisování:

- 1) časová metoda – odepisování závisí na délce používání majetku,
- 2) výkonová metoda – výše odpisů závisí na výkonech, kterých bylo díky majetku skutečně dosaženo,
- 3) metoda komponentního odepisování - používá se pouze u staveb, bytů, nebytových prostor, samostatných movitých věcí a souborů movitých věcí, majetek se rozdělí na části na analytické účty a tyto části se následně odepisují samostatně.

Pokud účetní jednotka bude odepisovat účetně pomocí časové metody, má v zásadě tři možnosti, jakou variantu použít: rovnoměrné, zrychlené nebo zpomalené účetní odpisy. Zrychlené účetní odpisy se používají u majetku, který ztrácí hodnotu více v prvních letech používání než v následujících. Opakem jsou zpomalené účetní odpisy, kdy majetek ztrácí větší část hodnoty až na konci své životnosti. (Valouch, 2012b, s. 42)

Pokud dojde k technickému zhodnocení, může jej účetní jednotka odepisovat jako se zvýšenou vstupní cenou nebo odděleně od majetku. Vše závisí na stanoveném odpisovém plánu. (Valouch, 2012b, s. 53)

4.2 Daňové odpisy

O daňových odpisech účetní jednotka neúčtuje, slouží pouze ke stanovení základu daně a na rozdíl od účetních odpisů, nezobrazují vždy skutečné opotřebení majetku. Lze říci, že se jedná vlastně o maximální částky odpisů, které lze uplatnit pro stanovení daňového základu. Tyto odpisy se řídí zákonem o dani z příjmů a neúčtuje se o nich. Výpočet daňových odpisů vychází z doby odpisování a odpisových sazeb stanovených v zákoně o dani z příjmů, konkrétně v § 31. Rozdělují se na rovnoměrné a zrychlené. Při pořízení dlouhodobého majetku účetní jednotka zařadí konkrétní majetek do odpisových skupin (podle přílohy č. 1 zákona o dani z příjmů) a zvolí si, jak bude odepisovat. Za celou dobu užívání majetku tuto metodu nesmí měnit. V následující tabulce lze vidět minimální doby odepisování v konkrétních skupinách. (Účetnictví podnikatelů, 2016, s. 38)

Tabulka 3 – Minimální doby odepisování

Odpisová skupina	Doba odpisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Zdroj: Zákon o dani z příjmů

4.2.1 Rovnoměrné odpisy

Jak uvádí § 31 zákona o dani z příjmů, u tohoto typu odpisování jsou odpisovým skupinám přiděleny maximální roční odpisové sazby. Účetní jednotka si může zvolit i sazby nižší a tím odepisovat pomaleji. Podle zákona o daních z příjmů existuje také možnost zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 – 20 % ze vstupní ceny, pokud se jedná o prvního odpisovatele investičního majetku. Zvýšení odpisu o 20 % mohou použít poplatníci, kteří se zabývají převážně zemědělskou a lesní výrobou, zvýšení odpisu o 15 % se týká poplatníků vlastníků zařízení pro čištění a úpravu vod (musí být zařazeny v určitém kódem v klasifikaci CZ-CPA), zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 % mohou využít

poplatníci, kteří zařadili hmotný majetek do skupin 1 až 3. Výjimkou u tohoto zvýšení je hmotný majetek, u kterého již byl použit zvýšený odpis o 15 a 20 %. Následující tabulka ukazuje maximální odpisové sazby. (Marková, 2015, s. 44)

Tabulka 4 – Maximální odpisové sazby

Odpisová skupina	Odpisování v prvním roce	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5,0
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Zdroj: Zákon o daních z příjmů, § 31

Podle Skálové a kol. (2016, s. 45) se roční rovnoměrný odpis vypočítá jako:

Vstupní cena * procentní odpisová sazba.

4.2.2 Zrychlené odpisy

Metodu zrychleného odpisování upravuje § 32 zákona o daních z příjmů. Zrychlené odpisy umožňují účetní jednotce odepsat v prvních letech odpisování vyšší částku než u rovnoměrných odpisů. Jediné, co je stejné u obou metod odpisování, je možnost zvýšení odpisu v prvním roce odpisování. Rozdílem je používání tzv. koeficientů pro zrychlené odpisování místo odpisových sazeb. Jak definuje zákon o daních z příjmů tyto koeficienty lze vidět v následující tabulce. (Valouch, 2012, s. 82)

Tabulka 5 – Koeficienty pro zrychlené odpisování

Odpisová skupina	Odpisování v prvním roce	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Zdroj: Zákon o daních z příjmů, § 32

Výpočet pro první rok odpisování = VC / K_1 ,

výpočet pro ostatní roky = $2 * ZC / (K_2 - n)$,

kde: VC – vstupní cena majetku,

K1 – koeficient pro první rok odpisování,

K2 – koeficient pro druhý rok odpisování,

ZC – zůstatková cena,

n – počet let, po které byl majetek odpisován. (Valouch, 2012, s. 83)

4.3 Odpisy technického zhodnocení

Podle Prudkého a Lošťáka (2016, s. 97) provedením technického zhodnocení u majetku dochází ke zvýšení jeho hodnoty. Pokud hovoříme o rovnoměrném odpisování, navýší se vstupní cena majetku a použije se odpisová sazba pro zvýšenou vstupní cenu. Jestliže účetní jednotka odepisuje majetek zrychleně, dochází ke zvýšení vstupní ceny majetku a zároveň i ke zvýšení zůstatkové ceny majetku. Roční odpis se stanoví ze zvýšené zůstatkové ceny a koeficientu určeného pro zvýšenou zůstatkovou cenu.

Výše uvedené postupy se nepoužijí v případech pokud:

- a) je technické zhodnocení provedeno v prvním roce používání tohoto majetku,
- b) se jedná o kulturní památku (technické zhodnocení se odpisuje samostatně),
- c) se majetek neodepisuje,
- d) je technické zhodnocení provedeno na pronajatém majetku, který je odpisovaný nájemcem,
- e) je majetek využíván k výrobě elektřiny ze slunečního záření,
- f) se uplatňuje časový odpis.

U dlouhodobého nehmotného majetku se měsíční odpis po provedení technického zhodnocení určí ze zvýšené vstupní ceny, která se sníží o již uplatněné rovnoměrné odpisy bez přerušení po zbývající dobu odepisování, nejméně však:

- a) audiovizuální dílo po dobu 9 měsíců,
- b) software a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje po dobu 18 měsíců,
- c) nehmotný majetek s právem užívání na určitou dobu do doby sjednané smlouvou,
- d) ostatní nehmotný majetek po dobu 36 měsíců.

5 TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Za dlouhodobý majetek je považováno i technické zhodnocení již existujícího majetku a zvyšuje jeho vstupní cenu. Pojmem technické zhodnocení rozumíme zásahy do majetku, který byl uveden do užívání a mají za následek změnu účelu nebo technických parametrů majetku, dále rozšíření jeho vybavenosti a použitelnosti. Týká se to také nástaveb, přístaveb, stavebních úprav, modernizace a rekonstrukce. (Účetnictví podnikatelů, 2016, str. 58)

Podle § 33 zákona o dani z příjmu modernizace zahrnuje pouze rozšíření vybavenosti a použitelnosti majetku, zatímco rekonstrukce je vymezena jako změna účelu nebo technických parametrů majetku. (Marková, 2015, s. 46)

Technickým zhodnocením se rozumí výdaje, které převýšily v úhrnu částku 40 000 Kč u jednotlivého majetku. Pokud výdaje nepřesahují tuto částku, lze je považovat za technické zhodnocení pouze za podmínky, pokud je poplatník neuplatní jako výdaj (náklad) vynaložený na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Účetní jednotka si musí dávat během účetního období pozor a sledovat, zda jednotlivé částky za rekonstrukci a modernizaci majetku nepřevýšily stanovenou částku (40 000 Kč). Důvodem by mohlo být špatné zaúčtování a to přímo do nákladů. V zásadě mohou nastat dvě situace:

- 1) Účetní jednotka již od začátku neví, zda převýší stanovenou výši nákladů na modernizaci a rekonstrukci a zda se bude jednat o technické zhodnocení. Lze účtovat do nákladů, ale pokud v průběhu účetního období přesáhne hranici 40 000 Kč, musí snížit náklady a převést na účet *Nedokončený dlouhodobý hmotný/nehmotný majetek* a následně na účet dlouhodobého majetku.
- 2) Účetní jednotka již od začátku klasifikovala technické zhodnocení jako dlouhodobý majetek a ocenění by nedosáhlo stanovené výše, musí účetní jednotka přeúčtovat nakumulovanou částku na účet *Nedokončený dlouhodobý hmotný/nehmotný majetek* a poté na nákladový účet. (Účetnictví podnikatelů, 2016, s. 58)

Velkým problémem může být někdy stanovení, zda se jedná o technické zhodnocení nebo opravy a údržbu. Oprava je charakterizována jako odstranění poškození nebo fyzického opotřebení, aby mohl majetek dále fungovat a být provozuschopný. Za údržbu se považuje zpomalování fyzického opotřebení, odstranění menších závad a předcházení poruchám. (Účetnictví podnikatelů, 2016, s. 60; Landa, 2014, s. 90)

6 ODLOŽENÁ DAŇ

O této skutečnosti se účtuje z důvodu, že zákon a daních z příjmů neuznává některé náklady a výnosy jako položky, které ovlivňují základ daně. Proto vznikají rozdíly mezi výsledkem hospodaření a daňovým základem. Rozdíly mohou být:

- 1) Trvalé – jsou to všechny náklady a výnosy, které zákon nepovažuje za výdaje na zajištění, dosažení a udržení příjmů. Typické pro ně je, že se zaúčtují v daném období, ale daňovým nákladem se nestanou nikdy. Těchto rozdílů se odložená daň netýká.
- 2) Přechodné – jsou to náklady a výnosy, které zákon o daních z příjmů uznává, ale v jiném zdaňovacím období, než v kterém byly zachyceny v účetnictví. Může se jednat také o rozdíly mezi účetní hodnotou aktiv a závazku a jejich daňovou základnou. (Janoušková, 2007, s. 9)

Za přechodné rozdíly se považuje:

- a) rozdílná účetní a daňová zůstatková cena majetku,
- b) nezaplacené smluvní pokuty a úroky z prodlení,
- c) nevyužitá daňová ztráta z minulých let,
- d) opravné položky k zásobám, dlouhodobému majetku a pohledávkám,
- e) rezervy.

Při výpočtu odložené daně mohou vzniknout dva výsledky, a to daňová pohledávka a daňový závazek. Odložený daňový závazek představuje takovou výši daně z příjmů, kterou bude muset účetní jednotka v budoucích obdobích zaplatit z titulu přechodných rozdílů a účetní jednotka o závazku musí účtovat vždy. Naproti tomu odložená daňová pohledávka představuje výši daně z příjmů, o kterou se v budoucnosti daň z příjmů pravděpodobně sníží a účetní jednotka o ní účtuje, pouze pokud je pravděpodobnost velkého daňového základu v příštím období a že tuto odloženou daňovou pohledávku využije.

Pokud je účetní zůstatková cena vyšší než daňová zůstatková cena, jedná se o odložený daňový závazek. Jestliže je účetní zůstatková cena nižší než daňová zůstatková cena, hovoříme o odložené daňové pohledávce. (iPodnikatel.cz, © 2011-2014)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI

Společnost ABC, a. s. se nachází ve Zlínském kraji a jedná se o soukromou společnost, která má výhradně český kapitál. Na českém i evropském trhu působí již od 50. let 20. století a od svého založení si společnost prošla různými podobami a změnami. Jako každá jiná společnost se potýká se spoustou rizik, která by měla brát v úvahu a respektovat. Jedním z významných řešení, vedoucích ke zmírnění rizik, je jejich diversifikace, která tak zvyšuje ekonomickou stabilitu společnosti, a proto je podnikatelská činnost společnosti rozdělena do šesti závodů a útvarů. Velkou vizí pro společnost je primárně efektivní fungování celého komplexu, který bude otevřený změnám, inovacím a bude schopen unést tíhu náročného zákaznického a konkurenčního prostředí na domácím i zahraničním trhu. Předmětem podnikání u společnosti je například výroba z plastických hmot a obalů, kovoobrábění, výroba nástrojů, zámečnictví, koupě zboží za účelem prodeje, ubytovací služby a další.

7.1 Organizační struktura

Strukturu společnosti tvoří organizační jednotky, závody a útvary, které zabezpečují výrobní, obchodní a správní činnosti a služby. V čele organizačních jednotek jsou ředitelé, kteří jsou většinou také akcionáři společnosti.

7.2 Stav dlouhodobého majetku

Na základě rozvahy tvoří 52,11 % aktiv dlouhodobý majetek a zbylých 47,89 % jsou to oběžná aktiva. Již z tohoto údaje lze říci, že se jedná o výrobní podnik, který potřebuje velké množství strojů a zařízení ke své podnikatelské činnosti. Největší podíl dlouhodobého majetku tvoří dlouhodobý hmotný majetek, zejména samostatné movité věci a soubory hmotných movitých věcí a stavby. Nejmenší složkou dlouhodobého majetku je dlouhodobý finanční majetek, který tvoří pouze *Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly*, ke kterým byla vytvořena opravná položka v plné výši, proto se v rozvaze nevyskytuje. Vzhledem k ekonomickému vývoji a rostoucí konkurenci se vedení společnosti rozhodlo v následujících letech rozšířit výkonnost firmy – zejména v roce 2017 se jedná o skokový nárůst výroby, ale také o rekonstrukci tří výrobních hal a instalaci nových moderních technologií. S tím souvisí také záměr zvýšit ziskovost a produktivitu práce. Předpokládané náklady na tyto rekonstrukce činí zhruba 65 – 75 milionů Kč.

V rámci dlouhodobého nehmotného majetku věnovala účetní jednotka velkou pozornost výzkumu a vývoji. Jednalo se o vývoj nových zařízení pro zpracování v oblasti automobi-

lového průmyslu. Celková částka vynaložená v předchozích obdobích na výzkum a vývoj činila 15,2 milionů Kč. Tato částka byla rozdělena do tří oblastí: osobní náklady zaměstnanců (46,3 %), náklady na spotřebovaný materiál (51,1 %) a provozní náklady (2,6 %). O těchto nákladech vede společnost podrobnou evidenci a všechny dokumenty a náklady s tímto spojené jsou odděleny pomocí analytické evidence od nákladů spojených s hlavní činností společnosti. Společnost hodlá v dalších letech pokračovat v investování do výzkumu i vývoje a očekává od toho konkurenční výhodu a růst tržeb.

Co se týká oceňování dlouhodobého majetku společnosti, dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, který je pořizován nákupem, se oceňuje pořizovací a reprodukční pořizovací cenou. Reprodukční pořizovací cena je stanovena v souladu se zákonem č. 563/1992 Sb. o účetnictví ve znění pozdějších předpisů. Při pořizování majetku ve vlastní režii se oceňuje vlastními náklady.

Oblast účetního odpisování stanovuje účetní jednotka ve svých interních směrnících, které stanovují, že se vychází z předpokládaného opotřebením majetku, které odpovídá běžným podmínkám používání. Účetní a daňové odpisy se nerovnjí. Dlouhodobý nehmotný majetek, zařazený do položky *Software* a odpisové skupiny 1 se odepisuje rovnoměrně účetně 48 měsíců a daňově 36 měsíců. Ostatní nehmotný majetek se ve společnosti odpisuje 72 měsíců.

V kategoriích drobného dlouhodobého majetku vykazuje účetní jednotka tyto položky:

- a) drobný dlouhodobý nehmotný majetek v hodnotě 2 001 – 20 000 Kč je zařazen na položku *Software* (odpisuje se jednorázově),
- b) drobný dlouhodobý nehmotný majetek v hodnotě 20 001 – 60 000 Kč je zařazen na položku *Software* (do 40 000 Kč se odpisuje rovnoměrně účetně i daňově 24 měsíců),
- c) drobný dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě 2 001 – 20 000 Kč se zařadí na položku *Nástroje a zařízení* (do 20 000 Kč je odepsán jednorázově),
- d) Drobný dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě 20 001 – 40 000 Kč se zařadí podle druhu (odpisuje se rovnoměrně účetně i daňově 24 měsíců),
- e) Drobný dlouhodobý hmotný majetek ostatní – zařazuje se na položku *Ostatní DHM – Formy* (odpisuje se podle počtu vyrobených odlitků nebo výlisků).

Drobný hmotný majetek do 2 000 Kč se účtuje přímo do nákladů na účet *Spotřeba DHM* a drobný nehmotný majetek do 2 000 Kč se účtuje do nákladů na účet *Ostatní služby*.

V následující tabulce jsou uvedeny položky dlouhodobého majetku společnosti za roky 2013-2015.

Tabulka 6 – Dlouhodobý majetek společnosti v letech 2013-2015 v tis. Kč

Majetek	2015			2014			2013		
	PC	oprávky	ZC	PC	oprávky	ZC	PC	oprávky	ZC
Pozemky	28 469	0	28 469	21 190	0	21 190	18 887	0	18 887
Budovy, haly, stavby	266 516	88 750	177 766	304 423	108 740	195 683	303 836	98 909	204 927
SaMV a soubory mov. věcí	687 524	517 840	169 684	655 900	516 685	139 215	645 084	479 007	165 963
Stroje, přístroje	664 944	502 771	162 173	633 151	501 307	131 844	622 117	464 503	157 614
Dopravní prostředky	16 315	8 872	7 443	16 300	9 010	7 290	16 288	8 136	8 152
Inventář	6 265	6 197	68	6 449	6 368	81	6 679	6 368	197
Jiný DHM	295	0	295	12 975	8 647	4 328	12 408	7 687	4 721
Nedokončený DHM	4 884	0	4 884	4 128	0	4 128	1 173	0	1 173
Zálohy na DHM	0	0	0	2 927	0	2 927	1 235	0	1 235
Oceňovací rozdíl	35 640	23 760	11 880	35 640	21 384	14 256	35 640	19 008	16 632
Software	11 423	10 939	484	11 404	10 336	1 068	11 375	9 370	2 005
Jiný DNM, DDHM	565	565	0	565	565	0	565	565	0

Zdroj: interní informace společnosti, vlastní zpracování

Téměř u každé položky dlouhodobého majetku lze pozorovat nárůst oproti minulému účetnímu období. Je to dáno tím, že společnost zvyšuje výrobu a více investuje do dlouhodobého majetku. Ve prospěch společnosti ukazuje také nárůst položky *Software*, čímž lze také říci, že společnost se stále snaží zdokonalovat technologii a programové vybavení pro výrobu. Jiný DNM a DDHM obsahuje položky, které nepřesáhnou pořizovací cenu 20 000 Kč, proto jsou odepsány jednorázově. Jedná se o každoročně nakupované nástroje, které společnost potřebuje pro svou výrobu. Jako příčinu poklesu u budov, hal a staveb lze označit odštěpení společnosti, kdy připadla část majetku nově vznikající společnosti.

Společnost měla také majetek pořízený formou leasingu, ale tuto hodnotu v aktivech rozvahy nevykazovala. Jedná se o výrobní halu, kterou již firma splácela od roku 2008 a v roce 2016 tuto částku splatila a budova je již zahrnuta do majetku společnosti.

V rámci dlouhodobého majetku se ve společnosti setkáme s tím, že některé druhy majetku (stroje, budovy, výrobní linky) jsou zatíženy zástavním právem. Kvůli této skutečnosti musela nechat společnost provést tržní odhad u tohoto majetku.

8 NOVĚ POŘIZOVANÝ MAJETEK

Jak již bylo uvedeno výše, společnost hodlá investovat do dlouhodobého majetku a v tomto účetním období by chtěla pořídit nákupem nový obráběcí stroj. Co se týká financování dlouhodobého majetku, přemýšlí společnost o pořízení a financování pomocí úvěru nebo leasingu. Obě možnosti mají své výhody i nevýhody a v této kapitole bude vypočítána výše splátek, úroků, popřípadě ostatních poplatků. Na základě výsledků bude učiněno rozhodnutí (pomocí diskontování výdajů na úvěr nebo leasing), která z variant financování bude pro společnost nejvýhodnější.

U metody diskontování výdajů se výdaje upravují o vliv, který způsobuje daňový štít. Na leasing mají vliv leasingové splátky a úvěr se upravuje o odpisy a úroky. Protože se jedná o dlouhodobé financování, je nutné respektovat faktor času. To znamená, že se porovnají současné hodnoty investic. Při porovnání výsledků současných hodnot je výhodnější nižší současná hodnota.

Nejprve budou vypočteny leasingové splátky a poté úvěr. Po jednání v bance byla společnosti nabídnuta, na základě zjištění spolehlivosti plátce daně a bonity společnosti, úroková sazba 3,6 % p. a., která bude použita i při počítání s leasingem, aby tato komparace měla vypovídací hodnotu. Pro srovnání budou vypočítány také splátky a úrok na začátku a na konci měsíce. Pro účely leasingu byla stanovena 10% akontace a podle interních informací, sjednává společnost leasing na 5 let.

Výrobní stroj

Jedná se o obráběcí centrum, které si společnost vybrala pro její výborné technologické parametry s nejvyšší přesností a optimální povrchem, který je přizpůsoben pro velký objem obráběných výrobků. Pořizovací cena stroje činí 6 985 700 Kč a účetní jednotka jej plánuje zařadit do užívání 1. srpna 2017, protože speciální stroj bude instalovat dodávající společnost několik týdnů. Stroj bude zařazen do 2. odpisové skupiny (konkrétně 29.4) a na základě odpisového plánu bude zvolen výhodnější způsob odpisování stroje.

Nejprve bude vypočítáno, co by společnost zaplatila u leasingu nebo u úvěru, kdyby se rozhodla pro úročení na začátku a na konci měsíce nebo na začátku a konci roku. Následující tabulky ukazují důležité hodnoty, podle kterých by se společnost mohla rozhodnout.

Tabulka 7 – Údaje o leasingu při splácení na konci měsíce

Požizovací cena	6 985 700 Kč
Akontace	10 %
Úrok	3,60 %
Doba splácení (let)	5
První splátka + akontace	813 226 Kč
Ostatní splátky	114 656 Kč
Celkem zaplatíme	7 577 908 Kč
Celkem přeplatíme (úroky)	592 208 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pro určení správného výpočtu měsíčního úroku se musí roční úroková míra přepočítat na měsíce pomocí umořovatele. V následujícím vzorci je už dosazena konkrétní úroková míra.

$$\text{Umořovatel} = \frac{\frac{0,036}{12} * (1 + \frac{0,036}{12})^{60}}{(1 + \frac{0,036}{12})^{60} - 1} = 0,018236563$$

Po vynásobení umořovatele a pořizovací ceny, která je snížena o akontaci, bude dosaženo výše splátky za měsíc. Tato splátka činí 114 656 Kč. U první splátky je nutno přičíst akontaci, proto bude vyšší, a to 813 226 Kč.

Pokud společnost bude uvažovat o úročení na začátku měsíce, následující údaje jsou znázorněny v tabulce 8.

Tabulka 8 – Údaje o leasingu při splácení na začátku měsíce

Požizovací cena	6 985 700 Kč
Akontace	10 %
Úrok	3,60 %
Doba splácení (let)	5
První splátka + akontace	812 883 Kč
Ostatní splátky	114 313 Kč
Celkem zaplatíme	7 557 332 Kč
Celkem přeplatíme (úroky)	571 632 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro výpočet splátky je znovu použit vzorec pro umořovatele, ale tentokrát pro splácení na začátku měsíce.

$$\text{Umořovatel} = \frac{\frac{0,036}{12} * (1 + \frac{0,036}{12})^{60}}{(1 + \frac{0,036}{12})^{60} - 1} \div (1 + \frac{0,036}{12}) = 0,018182017$$

Pro výpočet splátek se opět umořovatel vynásobí s výší pořizovací ceny sníženou o akontaci. Tak bude dosaženo výše splátky při úročení na začátku měsíce. Splátka činí 114 313 Kč.

Už nyní z výpočtů vyplývá, že úročení na začátku měsíce vychází lépe, protože bude přeplaceno 571 632 Kč místo 592 208 Kč, které by společnost přeplatila, kdyby se rozhodla pro úročení na konci měsíce.

Pro srovnání jsou vypočteny ještě výdaje na pořízení s úročením na začátku a na konci roku. Tabulka 9 ukazuje údaje o leasingu se splácením na konci roku a tabulka 10 odkazuje na údaje o leasingu s úročením na začátku roku.

Tabulka 9 – Údaje o leasingu s úročením na konci roku

Pořizovací cena	6 985 700 Kč
Akontace	10 %
Úrok	3,60 %
Doba splácení (let)	5
První splátka + akontace	2 094 998 Kč
Ostatní splátky	1 396 428 Kč
Celkem zaplatíme	7 680 711 Kč
Celkem přeplatíme (úroky)	695 011 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 10 - Údaje o leasingu s úročením na začátku roku

Pořizovací cena	6 985 700 Kč
Akontace	10 %
Úrok	3,60 %
Doba splácení (let)	5
První splátka + akontace	2 046 474 Kč
Ostatní splátky	1 347 904 Kč
Celkem zaplatíme	7 438 088 Kč
Celkem přeplatíme (úroky)	452 388 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak lze z výše uvedených tabulek s výpočty vyčíst, nejvýhodnější varianta financování je s úročením na začátku roku, kde společnost přeplatí 452 388 Kč. Nejvíce by společnost přeplatila, konkrétně 695 011 Kč, kdyby se dohodla s bankou na úročení na konci roku. Jelikož cílem je nalezení výhodnější varianty financování, musí se brát v potaz i okolní vlivy. Proto v následujících kapitolách jsou uvedeny výpočty, které umožní toto srovnání a následný výběr nejvýhodnější možnosti financování.

8.1 Výpočet leasingu

O daňové uznatelnosti leasingových splátek byla zmínka již v kapitole 2.1.3 o leasingu. Samotný výpočet vychází nejprve z rozložení akontace do pěti let a následného přičtení roční leasingové splátky znázorněné v tabulce 11.

Tabulka 11 – Rozložení akontace u leasingu při úročení na začátku roku

Rok	Leasingové splátky	Rozložení akontace	Splátka + akontace
1	1 347 904 Kč	139 714 Kč	1 487 618 Kč
2	1 347 904 Kč	139 714 Kč	1 487 618 Kč
3	1 347 904 Kč	139 714 Kč	1 487 618 Kč
4	1 347 904 Kč	139 714 Kč	1 487 618 Kč
5	1 347 904 Kč	139 714 Kč	1 487 618 Kč
Celkem	6 739 518 Kč	698 570 Kč	7 438 088 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 12 je vypočteno 19 % ze součtu splátky a rovnoměrně rozložené akontace. Po odečtení daňové úspory dostaneme nominální výdaje, které se navíc pro srovnatelnost musí diskontovat pomocí odúročitele. Tím bude získána současná hodnota a lze ji porovnat s následujícími výpočty.

Tabulka 12 – Současná hodnota leasingu při úročení na začátku roku

Rok	Daňová úspora (19 %)	Nominální výdaje	Diskontované výdaje
1	282 647 Kč	1 204 970 Kč	1 174 939 Kč
2	282 647 Kč	1 204 970 Kč	1 145 656 Kč
3	282 647 Kč	1 204 970 Kč	1 117 103 Kč
4	282 647 Kč	1 204 970 Kč	1 089 261 Kč
5	282 647 Kč	1 204 970 Kč	1 062 114 Kč
			SH = 5 589 073 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Nyní bude následovat varianta, kdyby se společnost rozhodla úročit a splácet leasing na konci roku. Postup výpočtu je stejný jako u úročení na začátku roku, liší se pouze ve velikosti splátky, kterou tento úrok ovlivnil. Výše i rozložení akontace zůstává stejné. Tabulky 13 a 14 zobrazují konkrétní výpočty a na základě tohoto výpočtu možno říci, že úročení na začátku roku je pro společnost výhodnější, protože celková současná hodnota dosahuje nižší hodnoty než s úročením na konci roku.

Tabulka 13 – Rozložení akontace leasingu při úročení na konci roku

Období	Leasingové splátky	Rozložení akontace	Splátka + akontace
1	1 396 428 Kč	139 714 Kč	1 536 142 Kč
2	1 396 428 Kč	139 714 Kč	1 536 142 Kč
3	1 396 428 Kč	139 714 Kč	1 536 142 Kč
4	1 396 428 Kč	139 714 Kč	1 536 142 Kč
5	1 396 428 Kč	139 714 Kč	1 536 142 Kč
Celkem	6 982 141 Kč	698 570 Kč	7 680 711 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 14 – Současná hodnota leasingu při úročení na konci roku

Období	Daňová úspora (19 %)	Nominální výdaje	Diskontované výdaje
1	291 867 Kč	1 244 275 Kč	1 213 264 Kč
2	291 867 Kč	1 244 275 Kč	1 183 026 Kč
3	291 867 Kč	1 244 275 Kč	1 153 542 Kč
4	291 867 Kč	1 244 275 Kč	1 124 792 Kč
5	291 867 Kč	1 244 275 Kč	1 096 759 Kč
			SH = 5 771 382 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet současných hodnot u leasingu je hotový a lze říci, že pro společnost je výhodnější sjednat s bankou, případně leasingovou společností, úročení na začátku roku. Současná hodnota leasingu s úročením na začátku roku činí 5 589 073 Kč, zatímco současná hodnota leasingu s úročením na konci roku činí 5 771 382 Kč. Rozdílem je částka 182 309 Kč, kterou by společnost měla brát v potaz při rozhodování a dát tak přednost úročení na začátku roku.

8.2 Výpočet úvěru

Stejně jako leasing má i úvěr z daňového hlediska výhody. Nejedná se tentokrát o splátky jako u leasingu, ale o odpisy a úroky. Pro přesnější komparaci úvěru s leasingem je počítána počáteční hodnota úvěru jako pořizovací cena snižená o 10 % jako u leasingu. To znamená, že potřeba úvěru je 6 287 130 Kč. Výše úroku a daňová sazba zůstávají stejné.

Stroj bude zařazen do 2. odpisové skupiny a pro rovnoměrné odpisy, které budou použity, platí sazba za první rok 11 %, ve druhém roce 22,25 %.

Odpis v prvním roce = $6\,985\,700 \cdot 11/100 = 768\,427$ Kč, a odpis v druhém a ostatních letech = $6\,985\,700 \cdot 22,25/100 = 1\,554\,318$ Kč.

Tabulka 15 – Stanovení úroku, úmoru a odpisů při úročení na začátku roku

Období	Stav úvěru	Úmor	Úrok	Splátka	Odpisy
1	6 287 130 Kč	1 121 567 Kč	226 337 Kč	1 347 904 Kč	768 427 Kč
2	5 165 563 Kč	1 161 943 Kč	185 960 Kč	1 347 904 Kč	1 554 318 Kč
3	4 003 620 Kč	1 203 773 Kč	144 130 Kč	1 347 904 Kč	1 554 318 Kč
4	2 799 846 Kč	1 247 109 Kč	100 794 Kč	1 347 904 Kč	1 554 318 Kč
5	1 552 737 Kč	1 292 005 Kč	55 899 Kč	1 347 904 Kč	1 554 318 Kč
Celkem	X	6 026 398 Kč	713 120 Kč	6 739 518 Kč	6 985 700 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Odlíšností u stanovení současné hodnoty úvěru je počítání daňové úspory ze součtu úroků a odpisů. Nominální výdaje budou získány odečtením daňové úspory od splátky, ty následně budou diskontovány na současnou hodnotu, která činí 4 900 259 Kč.

Tabulka 16 – Současná hodnota úvěru při úročení na začátku roku

Období	Úrok + odpisy	Daňová úspora	Nominální výdaje	Diskontované výdaje
1	994 764 Kč	189 005 Kč	1 158 899 Kč	1 130 015 Kč
2	1 740 279 Kč	330 653 Kč	1 017 251 Kč	967 177 Kč
3	1 698 449 Kč	322 705 Kč	1 025 198 Kč	950 440 Kč
4	1 655 113 Kč	314 471 Kč	1 033 432 Kč	934 195 Kč
5	1 610 217 Kč	305 941 Kč	1 041 963 Kč	918 431 Kč
Celkem	7 698 820 Kč	1 462 776 Kč	5 276 743 Kč	4 900 259 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Mezi poslední výpočty patří stanovení úroků, odpisů, úmorů, daňové úspory a současné hodnoty s použitím úročení na konci roku. Tento výpočet ukazují tabulky 17 a 18.

Tabulka 17 – Stanovení úmoru, úroku a odpisů při úročení na konci roku

Období	Stav úvěru	Úmor	Úrok	Splátka	Odpisy
1	6 287 130 Kč	1 170 092 Kč	226 337 Kč	1 396 428 Kč	768 427 Kč
2	5 117 038 Kč	1 212 215 Kč	184 213 Kč	1 396 428 Kč	1 554 318 Kč
3	3 904 824 Kč	1 255 855 Kč	140 574 Kč	1 396 428 Kč	1 554 318 Kč
4	2 648 969 Kč	1 301 065 Kč	95 363 Kč	1 396 428 Kč	1 554 318 Kč
5	1 347 904 Kč	1 347 904 Kč	48 525 Kč	1 396 428 Kč	1 554 318 Kč
Celkem	X	6 287 130 Kč	695 011 Kč	6 982 141 Kč	6 985 700 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V navazujícím výpočtu se liší daňová úspora, která vychází sice ze stejné hodnoty, ale kvůli změně úročení se výše úroků změní.

Tabulka 18 – Současná hodnota úvěru při úročení na konci roku

Období	Úrok + odpisy	Daňová úspora	Nominální výdaje	Diskontované výdaje
1	994 764 Kč	189 005 Kč	1 207 423 Kč	1 177 331 Kč
2	1 738 532 Kč	330 321 Kč	1 066 107 Kč	1 013 628 Kč
3	1 694 892 Kč	322 029 Kč	1 074 399 Kč	996 053 Kč
4	1 649 681 Kč	313 439 Kč	1 082 989 Kč	978 993 Kč
5	1 602 843 Kč	304 540 Kč	1 091 888 Kč	962 438 Kč
Celkem	7 680 711 Kč	1 459 335 Kč	5 522 806 Kč	SH = 5 128 443 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

8.3 Srovnání úvěru a leasingu

Nyní už jsou k dispozici všechny potřebné výpočty ke stanovení výhodnější varianty financování nově pořizovaného obráběcího stroje, který hodlá společnost kupovat. Jako nejvýhodnější varianta se ukazuje pořízení pomocí úvěru s úročením na začátku roku. Současná hodnota této investice činí 4 900 259 Kč a je ze všech možností nejnižší. Druhou nejvýhodnější variantou je financování pomocí úvěru s úročením na konci roku.

Na druhou stranu se nesmí zapomenout na poplatky, které jsou spojeny s úvěrem. Ať už se jedná o poplatky za zřízení úvěru, správu úvěru a podobně, činí tyto poplatky přibližně 500 Kč za měsíc, ale konečná částka je u každé banky jiná. Vynásobením této částky počtem měsíců se společnost dostává na částku 6 000 Kč ročně. Za pět let poplatky dosáhnou výše 30 000 Kč.

Když se porovná rozdíl současné hodnoty u úvěru a leasingu, i ta výhodnější varianta leasingu vychází stále jako dražší, a to o 688 813 Kč. I kdyby společnost zaplatila všechny poplatky, zmíněných přibližně 30 000 Kč za pět let, stále je výhodnější financovat nově pořizovaný majetek pomocí úvěru.

9 ODPISOVÝ PLÁN

V rámci dlouhodobého majetku nesmí být opomenuto specifikum, které se tohoto majetku týká, a to je odpisování. Jedná se o postupné zařazení celé pořizovací ceny majetku do nákladů, protože spotřeba dlouhodobého majetku neprobíhá jednorázově jako například u zásob. Společnost musí vést evidenci, jak daňových odpisů, tak i účetních odpisů, aby mohla následně upravovat výsledek hospodaření, na který má vliv rozdíl těchto odpisů.

Výrobní stroj bude zařazen do 2. odpisové skupiny dne 1. srpna 2017, to znamená, že společnost začne účetně odpisovat od 1. září 2017. Na daňové odpisy nemá datum zařazení vliv, počítají se za celý rok. Jednotlivé odpisy jsou zaokrouhleny na celé Kč nahoru.

V této kapitole budou vypočteny účetní a daňové odpisy (rovnoměrné i zrychlené) bez navýšení odpisu v prvním roce a účetní i daňové odpisy s navýšením odpisu v prvním roce o 10 %. Následně bude vytvořen odpisový plán a bude navržen, který by mohl být pro společnost nejvýhodnější z hlediska snížení základu daně.

9.1 Daňové odpisy rovnoměrné

Jako první budou analyzovány rovnoměrné odpisy. Sazba pro první rok odpisování činí 11 % a pro ostatní roky je to sazba 22,25 %.

$$\text{Odpis v prvním roce} = 6\,985\,700 \text{ Kč} * (11/100) = 768\,427 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis v dalších letech} = 6\,985\,700 \text{ Kč} * (22,25/100) = 1\,554\,319 \text{ Kč}$$

Tabulka 19 – Rovnoměrné odpisy výrobního stroje

Rok	Počáteční stav	Odpis	Oprávký	Zůstatková cena
1	6 985 700 Kč	768 427 Kč	768 427 Kč	6 217 273 Kč
2	6 985 700 Kč	1 554 319 Kč	2 322 746 Kč	4 662 954 Kč
3	6 985 700 Kč	1 554 319 Kč	3 877 065 Kč	3 108 635 Kč
4	6 985 700 Kč	1 554 319 Kč	5 431 384 Kč	1 554 316 Kč
5	6 985 700 Kč	1 554 316 Kč	6 985 700 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož bude společnost prvním majitelem pořizovaného stroje, má možnost navýšit si odpis v prvním roce o 10 %. Vyplyvá to ze zákona o daních z příjmů, § 31 odst. 1 písmeno d). Sazba pak pro tento způsob odpisování činí v prvním roce 21 % a ve druhém roce se jedná o sazbu 19,75 %. Následující tabulka ukazuje rovnoměrné odpisy s využitím navýšení odpisu v prvním roce.

Odpis v prvním roce = 6 985 700 Kč * (21/100) = 1 466 997 Kč

Odpis v dalších letech = 6 985 700 Kč * (19,75/100) = 1 379 676 Kč.

Tabulka 20 – Rovnoměrné odpisy výrobního stroje s navýšením odpisu o 10 %

Rok	Počáteční stav	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
1	6 985 700 Kč	1 466 997 Kč	1 466 997 Kč	5 518 703 Kč
2	6 985 700 Kč	1 379 676 Kč	2 846 673 Kč	4 139 027 Kč
3	6 985 700 Kč	1 379 676 Kč	4 226 349 Kč	2 759 351 Kč
4	6 985 700 Kč	1 379 676 Kč	5 606 025 Kč	1 379 675 Kč
5	6 985 700 Kč	1 379 675 Kč	6 985 700 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

9.2 Daňové odpisy zrychlené

U zrychlených odpisů se počítá s koeficienty stanovenými pro odpisovou skupinu 2. Koeficient pro první rok odpisování je 5 a pro ostatní roky má hodnotu 6. Výpočty pro zrychlené odpisy jsou následující.

Odpis pro 1. rok = 6 985 700 / 5 = 1 397 140 Kč, zůstatková cena = 5 588 560 Kč

Odpis pro 2. rok = (2*5 588 560) / (6-1) = 2 235 424 Kč, zůstatková cena = 3 363 136 Kč

Odpis pro 3. rok = (2*3 363 136) / (6-2) = 1 676 568 Kč, zůstatková cena = 1 676 568 Kč

Odpis pro 4. rok = (2*1 676 568) / (6-3) = 1 117 712 Kč, zůstatková cena = 558 856 Kč

Odpis pro 5. rok = (2*558 856) / (6-4) = 558 856 Kč, zůstatková cena = 0 Kč

Pro přehlednost jsou odpisy zachyceny v nadcházející tabulce, navíc jsou k tomu připočítány i oprávky, které vyjadřují souhrn odpisů a v posledním roce musí mít stejnou hodnotu jako pořizovací cena.

Tabulka 21 – Zrychlené odpisy výrobního stroje

Rok	Počáteční stav	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
1	6 985 700 Kč	1 397 140 Kč	1 397 140 Kč	5 588 560 Kč
2	5 588 560 Kč	2 235 424 Kč	3 632 564 Kč	3 353 136 Kč
3	3 353 136 Kč	1 676 568 Kč	5 309 132 Kč	1 676 568 Kč
4	1 676 568 Kč	1 117 712 Kč	6 426 844 Kč	558 856 Kč
5	558 856 Kč	558 856 Kč	6 985 700 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

U zrychlených odpisů lze také využít možnosti zvýšení odpisu o 10 % v prvním roce. Takto zvolené odpisování nemá rozdílné koeficienty od odpisování bez využití zvýšeného od-

pisu, pouze se přičte 10 % hodnoty majetku k vypočtenému odpisu. Lišit se bude tedy v zůstatkové ceně, která ovlivňuje výpočet odpisů v následujících letech. Takto zvolené odpisování bude vypadat následovně.

Odpis pro 1. rok = $6\,985\,700 / 5 = 1\,397\,140 + (10\% \text{ z } 6\,985\,700) = 2\,095\,710$ Kč, zůstatková cena = 4 889 990 Kč

Odpis pro 2. rok = $(2 \cdot 4\,889\,990) / (6-1) = 1\,955\,996$ Kč, zůstatková cena = 2 933 994 Kč

Odpis pro 3. rok = $(2 \cdot 2\,933\,994) / (6-2) = 1\,466\,997$ Kč, zůstatková cena = 1 466 997 Kč

Odpis pro 4. rok = $(2 \cdot 1\,466\,997) / (6-3) = 977\,998$ Kč, zůstatková cena = 488 999 Kč

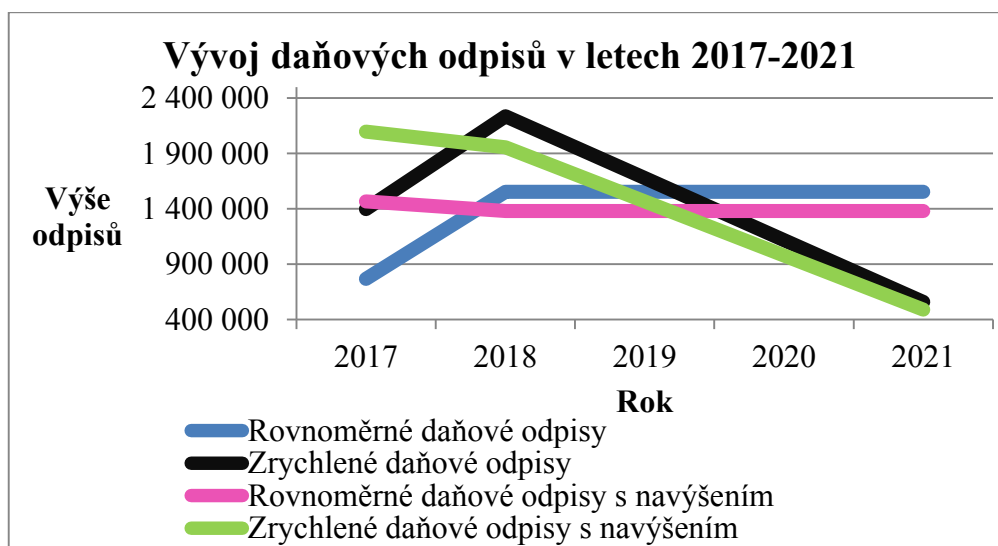
Odpis pro 5. rok = $(2 \cdot 488\,999) / (6-4) = 488\,999$ Kč, zůstatková cena = 0 Kč.

Tabulka 22 – Zrychlené odpisy výrobního stroje s navýšením odpisu o 10 %

Rok	Počáteční stav	Odpis	Oprávký	Zůstatková cena
1	6 985 700 Kč	2 095 710 Kč	2 095 710 Kč	4 889 990 Kč
2	4 889 990 Kč	1 955 996 Kč	4 051 706 Kč	2 933 994 Kč
3	2 933 994 Kč	1 466 997 Kč	5 518 703 Kč	1 466 997 Kč
4	1 466 997 Kč	977 998 Kč	6 496 701 Kč	488 999 Kč
5	488 999 Kč	488 999 Kč	6 985 700 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 1 – Vývoj daňových odpisů v letech 2017-2021

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedených výpočtů lze vyvodit, že nejvýhodnější variantou, kdy by účetní jednotka dosáhla největšího odpisu v prvním roce a tím i největšího snížení hospodářského výsled-

ku, základu daně a hlavně daňové povinnosti, je odpisování zrychleným způsobem s navýšením odpisu o 10 %. Tuto skutečnost lze lépe vidět v předchozím grafu.

9.3 Účetní odpisy

V oblasti účetních odpisů má účetní jednotka na výběr ze tří druhů účetního odpisování, které jsou následně vypočítány. Účetní odpisy se počítají na měsíce a účtuje se o nich.

9.3.1 Rovnoměrné

Rovnoměrné odpisy se vypočítají jako podíl pořizovací ceny a počet měsíců životnosti majetku. Protože účetní jednotka začne odpisovat od 1. září 2017, za rok 2017 může odepsat pouze 4 měsíce. Rovnoměrné účetní odpisy budou vypadat následovně.

$$\text{Měsíční odpis} = 6\,985\,700 / (5 \cdot 12) = 116\,429 \text{ Kč}$$

Tabulka 23 – Účetní odpisy za rok 2017

Měsíc	Počáteční stav	Odpis	Oprávký	Zůstatková cena
Září	6 985 700 Kč	116 429 Kč	116 429 Kč	6 869 271 Kč
Říjen	6 869 271 Kč	116 429 Kč	232 858 Kč	6 752 842 Kč
Listopad	6 752 842 Kč	116 429 Kč	349 287 Kč	6 636 413 Kč
Prosinec	6 636 413 Kč	116 429 Kč	465 716 Kč	6 519 984 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V další tabulce je znázorněno, jak budou tyto odpisy vypadat po celou dobu odpisování majetku v jednotlivých letech. Z uvedeného vyplývá, že společnost bude část stroje odpisovat účetně ještě v roce 2022, zatímco daňově bude majetek odepsán již v roce 2021.

Tabulka 24 – Účetní odpisy v letech 2017-2022

Rok	Účetní odpisy
2017	465 716 Kč
2018	1 397 148 Kč
2019	1 397 148 Kč
2020	1 397 148 Kč
2021	1 397 148 Kč
2022	931 392 Kč
Celkem	6 985 700 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

9.3.2 Zrychlené

Další metodou účetního odpisování je zrychlené odpisování. U této metody jsou v prvních letech odpisy vyšší a následně se snižují. Pro výpočet měsíčního odpisu vynásobíme odpis (1/12).

$$\text{Odpis pro 1. rok} = 2 \cdot 6\,985\,700 \cdot (5+1-1) / 5 \cdot (5+1) = 2\,328\,567 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis pro 2. rok} = 2 \cdot 6\,985\,700 \cdot (5+1-2) / 5 \cdot (5+1) = 1\,862\,854 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis pro 3. rok} = 2 \cdot 6\,985\,700 \cdot (5+1-3) / 5 \cdot (5+1) = 1\,397\,140 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis pro 4. rok} = 2 \cdot 6\,985\,700 \cdot (5+1-4) / 5 \cdot (5+1) = 931\,427 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis pro 5. rok} = 2 \cdot 6\,985\,700 \cdot (5+1-5) / 5 \cdot (5+1) = 465\,712 \text{ Kč}$$

Tabulka 25 – Zrychlené účetní odpisy

Rok	Počáteční stav	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
9/2017-8/2018	6 985 700 Kč	2 328 567 Kč	2 328 567 Kč	4 657 133 Kč
9/2018-8/2019	4 657 133 Kč	1 862 854 Kč	4 191 421 Kč	2 794 279 Kč
9/2019-8/2020	2 794 279 Kč	1 397 140 Kč	5 588 561 Kč	1 397 139 Kč
9/2020-8/2021	1 397 139 Kč	931 427 Kč	6 519 988 Kč	465 712 Kč
9/2021-8/2022	465 712 Kč	465 712 Kč	6 985 700 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

9.3.3 Zpomalené

Zpomalené účetní odpisy jsou pravým opakem zrychlených účetních odpisů. V prvním roce je odpis nejmenší a v posledním roce odpisování je největší. Jedná se o stejné částky odpisů jako u zrychlených odpisů, akorát opačně. Pro výpočet měsíčního odpisu také vynásobíme roční odpis (1/12).

Výpočet ročních zpomalených odpisů vypadá následovně.

$$\text{Odpis pro 1. rok} = 2 \cdot 6\,985\,700 \cdot ((5+1)-(5+1-1)) / 5 \cdot (5+1) = 465\,712 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis pro 2. rok} = 2 \cdot 6\,985\,700 \cdot ((5+1)-(5+1-2)) / 5 \cdot (5+1) = 931\,427 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis pro 3. rok} = 2 \cdot 6\,985\,700 \cdot ((5+1)-(5+1-3)) / 5 \cdot (5+1) = 1\,397\,140 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis pro 4. rok} = 2 \cdot 6\,985\,700 \cdot ((5+1)-(5+1-4)) / 5 \cdot (5+1) = 1\,862\,854 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis pro 5. rok} = 2 \cdot 6\,985\,700 \cdot ((5+1)-(5+1-5)) / 5 \cdot (5+1) = 2\,328\,567 \text{ Kč}$$

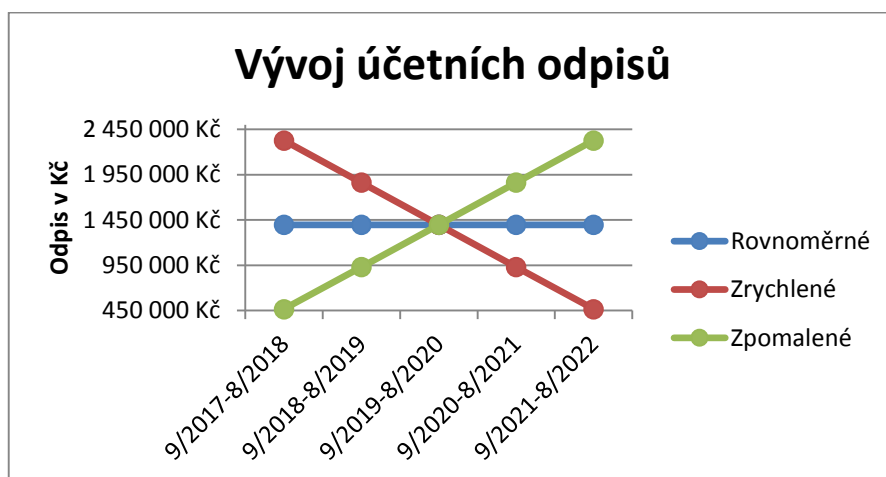
Tabulka 26 – Zpomalené účetní odpisy

Období	Počáteční stav	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
9/2017-8/2018	6 985 700 Kč	465 714 Kč	465 714 Kč	6 519 986 Kč
9/2018-8/2019	6 519 986 Kč	931 427 Kč	1 397 141 Kč	5 888 559 Kč
9/2019-8/2020	5 888 559 Kč	1 397 140 Kč	2 794 281 Kč	4 191 419 Kč
9/2020-8/2021	4 191 419 Kč	1 862 854 Kč	4 657 135 Kč	2 328 565 Kč
9/2021-8/2022	2 328 565 Kč	2 328 565 Kč	6 985 700 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V následujícím grafu je znázorněn vývoj výše zmíněných druhů účetních odpisů - rovnoměrných, zrychlených a zpomalených.

Graf 2 – Vývoj účetních odpisů

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše vypočtených odpisových plánů si může účetní jednotka vybrat, který způsob účetního odpisování pro ni bude nejvýhodnější. Jelikož v další kapitole bude analyzována ještě odložená daň, na kterou mají vliv zůstatkové ceny dlouhodobého majetku, má rozhodnutí o způsobu odpisování vliv i na tuto problematiku. Kdyby si účetní jednotka zvolila jako nejvýhodnější variantu daňový zrychlený odpis se zvýšením v prvním roce a zpomalené účetní odpisování, snížila by tak účetní jednotka nejvíce svůj hospodářský výsledek a následně i daňovou povinnost. Pokud si účetní jednotka zvolí rovnoměrné odpisování, bude snižovat svůj hospodářský výsledek rovnoměrně. Naopak při zrychleném účetním odpisování a rovnoměrném nebo zrychleném daňovém odpisování nedosáhne společnost největšího snížení výsledku hospodaření v prvním roce. Záleží tedy pouze na účetní jednotce, jaký způsob a výši účetních odpisů zvolí a jak bude v konečném důsledku vypadat vliv na hospodářský výsledek v jednotlivých letech.

10 ODLOŽENÁ DAŇ

Jak bylo výše zmíněno, velikost odpisů ovlivňuje hospodářský výsledek z hlediska daňové uznatelnosti nákladů a mají tak i vliv na zůstatkové ceny odpisovaného majetku. Platí zde: čím větší odpis, tím nižší zůstatková cena.

V období, kdy je daňový odpis vyšší než účetní odpis, dochází u společnosti k situaci, že má nižší daňovou povinnost. Později se ale situace obrátí a účetní odpisy budou vyšší než ty daňové a dojde k situaci, kdy daňová povinnost bude narůstat. Účetní jednotka proto musí přemýšlet dopředu a zajistit, aby měla tuto povinnost z čeho zaplatit. K tomu slouží právě odložená daň.

V práci jsou uvedeny pouze zůstatkové ceny majetku, z kterých se odložená daň bude počítat. Protože společnost neví, s jakými dalšími položkami bude počítat odloženou daň za rok 2017, jsou uvedeny pouze podklady pro tento výpočet.

Kvůli odpisování majetku až od 1. září 2017 je zřejmé, že daňový odpis bude v tomto roce vyšší než účetní při jakékoliv metodě odpisování. Následující tabulky ukazují účetní a daňové odpisy za rok 2017 a jejich zůstatkové ceny.

Tabulka 27 – Účetní odpisy a zůstatkové ceny za rok 2017

Účetní odpisy za rok 2017		
Rovnoměrné	Zrychlené	Zpomalené
465 716 Kč	776 189 Kč	155 238 Kč
Zůstatkové ceny		
6 519 984 Kč	6 209 511 Kč	6 830 462 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 28 – Daňové odpisy a zůstatkové ceny za rok 2017

Daňové odpisy za rok 2017			
Rovnoměrné	Rovnoměrné s navýšením	Zrychlené	Zrychlené s navýšením
768 427 Kč	1 466 997 Kč	1 397 140 Kč	2 095 710 Kč
Zůstatkové ceny			
6 217 273 Kč	5 518 703 Kč	5 588 560 Kč	4 889 990 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z uvedeného lze vyčíst, že účetní jednotka dosáhne nejnižší daňové povinnosti s kombinací zrychleného daňového odpisování s navýšením odpisu v prvním roce a zpomalených účetních odpisů, ale v rámci odložené daně dosáhne největšího odloženého daňového závazku.

11 SROVNÁNÍ A DOPORUČENÍ

V rámci zkoumaných možností pořizování a financování majetku (pomocí úvěru nebo leasingu), vychází jako nejlepší možnost pořízení a financování pomocí úvěru s úročením na začátku roku. S touto možností je současná hodnota pořizovaného majetku nejnižší, tím pádem nejvýhodnější i po zohlednění faktorů, se kterými se muselo počítat a zohlednit. Jako nejméně výhodná se zdá varianta pořizování pomocí leasingu s úročením na konci roku, protože současná hodnota stroje je nejvyšší.

I když je vyřizování úvěru o něco málo administrativně složitější a časově náročnější, pro společnost je to stále výhodnější, protože se jedná o nemalé peněžní prostředky. Při nejvýhodnější variantě vychází současná hodnota 4 900 259 Kč. S poplatky, které by činily přibližně 30 000 Kč (možná i více, viz kapitola 8.3), stále je tato varianta nejvýhodnější oproti financování pomocí úvěru s úročením na konci roku nebo leasingu jak s úročením na začátku tak na konci roku.

Co se týká odpisování dlouhodobého majetku, jsou vypočteny účetní i daňové odpisy. Nejnižšího hospodářského výsledku dosáhne společnost s použitím zrychlených daňových odpisů se zvýšením odpisu v prvním roce a zpomalených účetních odpisů. Rozdíl těchto odpisů bude největší, tím sníží nejvíce hospodářský výsledek, ze kterého se následně vypočítá a odvede daň z příjmů. Při účetním zrychleném odpisování a rovnoměrném daňovém odpisování nedosáhne společnost v tomto roce největšího snížení hospodářského výsledku. Odvedla by tak větší daň z příjmů.

Pro společnost je těžké rozhodnout kombinaci účetních a daňových odpisů na celou dobu odpisování, protože neví, jaký bude mít hospodářský výsledek v následujících letech. Může se právě stát i to, že se účetní jednotka dostane do záporného výsledku hospodaření kvůli odpisování (velkým nákladů). Možnost, která se jeví jako nejvýhodnější tento rok, nemusí být výhodná pro následující roky. Už jen z toho důvodu, že účetní odpisy za rok 2017 jsou počítány jen od září, daňové odpisy za celý rok. Proto je toto rozhodnutí velmi obtížné.

U odložené daně je to právě naopak. Zrychlené daňové odpisování s navýšením odpisu v prvním roce a zpomalené účetní odpisy mají za následek největší odloženou daň, konkrétně odložený závazek, ale daňová povinnost v roce 2017 bude nejnižší (s počítáním pouze se zůstatkovými cenami v rámci odložené daně).

ZÁVĚR

Pro společnost není jednoduché pořídit nový dlouhodobý majetek. Jedná se o důležité rozhodnutí, které společnost ovlivní na několik dalších let, proto je důležité ještě před samotným začátkem pořízení zvážit základní otázky spojené s pořízením. Snad nejdůležitější otázky jsou, kolik peněžních prostředků musí vynaložit hned při pořízení, která možnost poskytuje nejvíce výhod nebo nejčastěji společnost hledá nejlevnější možnost pořízení. Stejně jako se předhánějí výrobní společnosti například v ceně za výrobek nebo o jeho kvalitě, společnosti poskytující finanční služby na tom nejsou jinak. Leasingové společnosti nebo banky poskytující úvěr nabízí jiné služby a podmínky k uzavření smlouvy, stejně jako konkurenční společnost u výrobních společností. Z hlediska srovnání leasingu a úvěru musí společnost brát v potaz i daňovou úsporu, pomocí níž může zjistit, která z možností je pro ni výhodnější.

Praktická část ukazuje, že pro vybranou společnost je nejvýhodnější pořídit nový stroj pomocí úvěru s úročením na začátku roku. Při této možnosti dosáhne společnost nejnižší současné hodnoty výdajů, proto pořízení touto formou je nejvýhodnější z hlediska výdaje peněžních prostředků. I když je nutné počítat s dalšími výdaji a náklady na vedení úvěru, jeho správou a podobně, stále tato forma pořízení vychází nejlíp. U úvěru musí společnost počítat i s větší administrativní náročností, ale je zřejmé, že společnost, která je na trhu spousta let, počítá s pořízením majetku dopředu, takže pro ni nebude náročná ani problematika spojená s úvěry. Přestože vyšlo konkrétní číslo, na jehož základě lze rozhodnout o výhodnosti pořízení a financování, nelze brát toto rozhodnutí jako jednoznačné. Je spousta dalších faktorů, které musí brát společnost v úvahu při každodenním chodu i při mimořádných událostech (například při pořizování nového majetku), a právě nejnižší pořizovací cena nemusí být pro společnost prioritou při výběru financování.

Nově pořízený majetek je nutné odpisovat, aby byla společnost schopna podat poctivý obraz o svém majetku, protože jeho hodnota klesá. Společnost musí daňově odpisovat majetek podle zákona o daních z příjmů, ale účetní odpisy si zvolí sama a pomocí nich lze korigovat hospodářský výsledek. To jak ovlivní rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy hospodářský výsledek, záleží na kombinaci druhů odpisování. Ve výše uvedených výpočtech vyšla jako nejlepší možnost zrychlené daňové odpisování se zvýšením odpisu v prvním roce a zpomalené účetní odpisování, ale velký vliv na účetní odpisy má odpisování stroje až od září 2017. Kdyby společnost majetek pořídila a začala odpisovat od začátku roku,

stále by účetní rovnoměrné odpisy nebyly větší než daňové odpisy s navýšením. Odložená daň by se tedy taky lišila, proto je velmi důležité zvážit všechny faktory a přemýšlet dopředu, jaký vliv bude mít odpisování a celkové pořízení nového dlouhodobého majetku vliv na účetní jednotku.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

EDMONDS, Thomas P., Frances M. MCNAIR a Philip R. OLDS. *Fundamental financial accounting concepts*. 7th ed. New York: McGraw-Hill Irwin, c2011, 773 s. ISBN 978-0-073527-12-3.

JANOŠKOVÁ, Jana. *Odložená daň z příjmů: dle českých i mezinárodních účetních standardů*. Praha: Grada, 2007, 85 s. *Účetnictví a daně*. ISBN 978-80-247-1852-1.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 236 s. *Prosperita firmy*. ISBN 978-80-247-4456-8.

KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 20., aktualizované vydání. Praha: Polygon, 2012, 412 s., ISBN 978-80-7273-169-5.

LANDA, Martin. *Podnikové účetnictví*. Ostrava: Key Publishing, 2014, 318 s. *Ekonomie*. ISBN 978-80-7418-219-8.

LANDA, Martin. *Účetnictví podniku: informační zdroj podnikatelských rozhodnutí*. 2. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2006, 495 s. ISBN 80-86861-11-2.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2015: úplná znění platná k 1.1.2015*. 24. vyd. Praha: Grada, 2015, 272 s. ISBN 978-80-2475507-6.

MELUZÍN, Tomáš a Václav ZEMAN. *Bankovní produkty a služby*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2014, 198 s. *Učební texty vysokých škol*. ISBN 978-80-214-4841-4.

PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady, výklad změn*. 15., aktualizované vydání. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2014, 327 s., ISBN 978-80-7263-866-6.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Základy finančního účetnictví*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, 191 s. ISBN 978-80-7380-612-5.

SKÁLOVÁ, Jana a kolektiv. *Podvojně účetnictví*. Praha: Grada, 2016, 182 s. ISBN 978-80-271-0031-6.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2016, 284 s. ISBN 978-80-271-0048-4.

Účetnictví podnikatelů: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2016. Praha: ASPI, 2016, Meritum. 544, ISBN 978-80-7552-050-0.

VALOUCH, Petr. *Účetní a daňové odpisy 2012b*. 7. vyd., Praha, Grada, 2012, 144 s. ISBN 978-80-247-4114-7.

VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi: praktický průvodce*. 5., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2012a. 116 s. ISBN 978-80-247-4081-2.

Internetové zdroje

VYHLÁŠKA 500/2002 SB., VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ, © 1998 – 2017.

Business centre.cz [online]. [cit. 2017-01-13]. Dostupné z:

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto-v2002-500/>

BONITA KLIENTA, © 2017. Finance.cz [online]. [cit. 2017-01-23]. Dostupné z:

<http://www.finance.cz/zpravy/finance/208678-bonita-klienta-jak-a-proc-ji-banky-zjistuji/>

BANKOVNÍ STATISTIKA, © 2003-2017. Česká národní banka [online]. [cit. 2017-02-06]. Dostupné z:

https://www.cnb.cz/cs/statistika/menova_bankovni_stat/bankovni_statistika/bank_stat_komentar.html

LEASINGOVÉ SPOLEČNOSTI, © 2009-2013. Financování-aut.cz [online]. [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <http://www.financovani-aut.cz/leasingove-spolocnosti/>

INVENTÁRNÍ KARTA, © 2015. AZDATA.cz [online]. [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <http://www.az-data.cz/slovník/inventarni-karta>

ODLOŽENÁ DAŇ, © 2011-2014. iPodnikatel.cz [online]. [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Ucetnictvi-a-danova-evidence/odlozena-dan-kdy-ji-budete-platit.html>

ZÁKON O ÚČETNICTVÍ, © 1998-2017. Businesscenter.cz [online]. [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>

VÝROČNÍ ZPRÁVA SPOLEČNOSTI ZA ROK 2015

VÝROČNÍ ZPRÁVA SPOLEČNOSTI ZA ROK 2016

SEZNAM SYMBOLŮ A ZKRATEK

DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DDHM	Drobný dlouhodobý hmotný majetek
p.a.	per anum (úročení jednou ročně)

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

<i>Tabulka 1 – Srovnání DNM v rozvaze v letech 2015 a 2016.....</i>	<i>15</i>
<i>Tabulka 2 – Srovnání DHM v rozvaze v letech 2015 a 2016</i>	<i>17</i>
<i>Tabulka 3 – Minimální doby odepisování.....</i>	<i>28</i>
<i>Tabulka 4 – Maximální odpisové sazby</i>	<i>29</i>
<i>Tabulka 5 – Koeficienty pro zrychlené odepisování.....</i>	<i>29</i>
<i>Tabulka 6 – Dlouhodobý majetek společnosti v letech 2013-2015 v tis. Kč</i>	<i>36</i>
<i>Tabulka 7 – Údaje o leasingu při splácení na konci měsíce</i>	<i>38</i>
<i>Tabulka 8 – Údaje o leasingu při splácení na začátku měsíce</i>	<i>38</i>
<i>Tabulka 9 – Údaje o leasingu s úročením na konci roku</i>	<i>39</i>
<i>Tabulka 10 - Údaje o leasingu s úročením na začátku roku</i>	<i>39</i>
<i>Tabulka 11 – Rozložení akontace u leasingu při úročení na začátku roku</i>	<i>40</i>
<i>Tabulka 12 – Současná hodnota leasingu při úročení na začátku roku</i>	<i>40</i>
<i>Tabulka 13 – Rozložení akontace leasingu při úročení na konci roku</i>	<i>41</i>
<i>Tabulka 14 – Současná hodnota leasingu při úročení na konci roku</i>	<i>41</i>
<i>Tabulka 15 – Stanovení úroku, úmoru a odpisů při úročení na začátku roku.....</i>	<i>42</i>
<i>Tabulka 16 – Současná hodnota úvěru při úročení na začátku roku</i>	<i>42</i>
<i>Tabulka 17 – Stanovení úmoru, úroku a odpisů při úročení na konci roku</i>	<i>42</i>
<i>Tabulka 18 – Současná hodnota úvěru při úročení na konci roku</i>	<i>43</i>
<i>Tabulka 19 – Rovnoměrné odpisy výrobního stroje</i>	<i>44</i>
<i>Tabulka 20 – Rovnoměrné odpisy výrobního stroje s navýšením odpisu o 10 %.....</i>	<i>45</i>
<i>Tabulka 21 – Zrychlené odpisy výrobního stroje.....</i>	<i>45</i>
<i>Tabulka 22 – Zrychlené odpisy výrobního stroje s navýšením odpisu o 10 %.....</i>	<i>46</i>
<i>Tabulka 23 – Účetní odpisy za rok 2017</i>	<i>47</i>
<i>Tabulka 24 – Účetní odpisy v letech 2017-2022.....</i>	<i>47</i>
<i>Tabulka 25 – Zrychlené účetní odpisy</i>	<i>48</i>
<i>Tabulka 26 – Zpomalené účetní odpisy</i>	<i>49</i>
<i>Tabulka 27 – Účetní odpisy a zůstatkové ceny za rok 2017</i>	<i>50</i>
<i>Tabulka 28 – Daňové odpisy a zůstatkové ceny za rok 2017.....</i>	<i>50</i>
<i>Graf 1 – Vývoj daňových odpisů v letech 2017-2021</i>	<i>46</i>
<i>Graf 2 – Vývoj účetních odpisů.....</i>	<i>49</i>